

VEAIC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

TRĂIASCĂ

ZIUA SOLIDARITĂȚII
INTERNATIONALE
A CELOR CE MUNCESC

DIN SUMAR :

● Performanțe și resurse nebănuite ● La început a fost quasarul ● Cea mai lungă expediție călare ● Ca să fii frumoasă... trebuie să suferi! ● Portretul oral ● Motive de primăvară

O dată cu dezvoltarea și diversificarea relațiilor sociale, se înmulțesc ocaziile de a vorbi în public. S-ar putea spune aproape că printre obligațiile omului modern se numără și aceea de a învăța să se adreseze unui auditor.

În numărul trecut am prezentat câteva din calitățile care

se cer unui orator, avantajele pe care le are vorbirea liberă asupra cititului și adoptarea unui stil adecvat. În cele ce urmează vom privi vorbitorul la masa de lucru, în frigidurile pregătirilor și la pupitru, când trebuie să se arate în cea mai bună lumină.

Documentar

Pentru a învăța să vorbim a doua oară (II)

Imitația joacă un mare rol în formarea stilului. Cu toții ne facem vinovați de preluarea automată a unor expresii greoaie sau bombastice pentru simplul motiv că le-am întâlnit o dată la un scriitor consacrat sau în ziare. Și, trecând din gură în gură, aceste expresii se încetățenesc fără nici un drept. Mai cu seamă când vorbim ar trebui să nu pierdem niciodată din vedere concizia unui Cezar: „Am venit, am văzut, am învins!”

Căci — să nu uităm! — de calitatea limbii folosite de vorbitor depinde atenția cu care este ascultat de public. În cel mai bun caz, o idee prezentată confuz nu este înțeleasă decât aproximativ, iar deseori se întâmplă chiar să fie înțeleasă greșit. Apoi trebuie avută în vedere și problema efectului pe care-l are limbajul asupra memoriei. Experiențe făcute de psihologi au arătat că expresiile auzite prea des „într-o ureche și ies pe cealaltă”. Dat fiind că s-au „uzat”, cuvintele și frazele șablon cad în gol, nu mai ajung să se fixeze în memorie. Dar orice vorbitor vrea să fie înțeles, vrea ca informațiile pe care le transmite să fie înregistrate. Pentru a realiza acest lucru, el trebuie să-și formeze un stil precis și clar, să nu adopte fără discernământ cuvinte la „modă” și să nu repete automat expresii devenite ineficiente prin exces de utilizare. Evident, nu este recomandabil să cadă nici în păcatul opus și să devină cu orice preț „inovator” în limbă, creștând tot timpul cuvinte noi, vădind o predilecție pentru neologisme și barbarisme sau adoptând chiar termeni din limbi străine. Un asemenea stil obosete repede prin manierismul lui și rămâne ineficace. Dar, în genere, orice om cunoaște și înțelege cam de zece ori mai multe cuvinte decât utilizează în mod curent. Un bun orator se străduiește să-și activeze acest vocabular pasiv, căci numai cu ajutorul lui va reuși să recurgă de fiecare dată la o expresie corespunzătoare și să-și varieze stilul.

Claritatea și forța unei expuneri câștigă și de pe urma comparațiilor și exemplurilor. În anumite cazuri sînt indicate de asemenea tabele, scheme și alte ilustrații. După unele păreri, cine vorbește pe înțelesul ascultătorilor, vorbește întotdeauna bine. Exemplele și comparațiile ușurează înțelegerea informațiilor abstracte. Dar și informațiile concrete devin mai pregnante cu ajutorul comparației. Aceste procedee sînt extrem de necesare când expunerea cuprinde numere, și mai cu seamă numere mari (miliarde) care majorității oamenilor nu le spun nimic. Dacă e vorba de pierderi, de valoarea unor bunuri irosite, de cheltuieli nejustificate, se poate menționa ce ar fi putut fi construit din suma respectivă sau ce venit suplimentar ar fi reprezentat ea pe cap de salariat al întreprinderii ori de locuitor al orașului.

Nu întotdeauna se începe cu începutul

Pregătirea unei cuvintări este un proces dialectic. Pe de o parte autorul ei recurge la propriile-i cunoștințe, pe de alta se informează pe lângă specialiști și din tratate. Adunarea materialului alternează cu ordonarea și prelucrarea lui. Căci orice expunere reclamă o împărțire, un plan. În același timp, autorul își alege repere, notează citate și date statistice. Cu această ocazie poate observa că ar fi bine să mai introducă un subpunct în plan. În general, pentru a activa procesul gândirii, tema trebuie privită sub diverse aspecte, ca, de pildă: importanța individuală și socială; cauze și efecte; teorie și practică etc. În fine, e bine ca autorul să privească tema și de pe pozițiile altor concepții, să ia în considerare obiecțiile care i s-ar putea aduce și să-și elaboreze contraargumente. În cursul expunerii, el captează atenția publicului dacă ridică singur o astfel de problemă contestabilă: „Acti ne putem întreba: de ce...?” După care răspunde la propria-i întrebare.

După adunarea materialului, în cantitate mult mai mare (dublă sau triplă) decât ar putea fi cuprins în cursul expunerii, pentru a asigura o

selecție, urmează redactarea, o muncă creatoare, de care nu este scutit nici un orator încercat. Nu începem cu introducerea, ci cu cuprinsul, care trebuie să ducă treptat, prin argumente din ce în ce mai puternice, la scopul urmărit de expunere. După aceea compunem sfîrșitul, care este cel mai important, mai cu seamă atunci când trebuie să convingem ascultătorii de ceva, să-i facem să acționeze. În acest caz cu-

O finisă atrăgătoare, un zimbet deschis cuceresc de la bun început auditoriul

prinsul cuvintării nu este decât o pregătire a sfîrșitului, care trebuie să înflăcăreze și să antreneze la fapte. Încheierea unei prelegeri trebuie să cuprindă un rezumat al cuprinsului și să enunțe problemele care vor trebui tratate în viitor. În orice caz, după ce am anunțat sfîrșitul, nu mai avem dreptul decât la vreo cinci fraze. Să nu cădem în greșala de a spune: „În concluzie...”, după care ne mai amintim că am omis o mulțime de lucruri și continuăm să vorbim un sfert de oră. Dar, pe lângă încheierea care nu se mai sfîrșeste există și încheierea **ex abrupto**: aparent în plină expunere, vorbitorul își adună hirtuile și părăsește sala. Nici aceasta nu este recomandabilă. În orice împrejurare, chiar după o conferință sau un curs universitar, vorbitorul trebuie să-și ia rămas bun de la ascultători printr-o înclinare a capului, printr-o formulă de politețe sau rostind în așa fel ultima frază — mai rar, pe un ton coborât — încît publicul să-și dea seama ce se întâmplă.

În sfîrșit, vine rîndul introducerii, al cărei scop este „acordarea” sălii: fiecare ascultător trebuie să aibă impresia că vorbitorul i se adresează lui personal; numai astfel se poate dobîndi un adevărat auditor. În această ordine de idei contează foarte mult formula de adresare, care determină distanța dintre vorbitor și ascultători. Nu-i greu de perceput deosebirea dintre: „Onorată asistență” și „Dragi tovarăși”, de pildă. Un oaspete de onoare are dreptul la o adresare specială: „Stimate tovarășe ministru”. Introducerea trebuie să fie scurtă; cu cît este mai scurtă, cu atît este mai bună. Nici nesfîrșitele proteste de modestie, nici un istoric de 10 minute nu pregătesc pu-

blicul cum se cuvine, ci li distrag numai atenția.

Un bun exercițiu pentru începători este să-și elaboreze expunerea aproape cuvînt cu cuvînt, dar fără s-o transforme într-o compunere, ci respectînd stilul vorbit. El trebuie să se audă vorbind și uneori să rostească chiar cu voce tare ceea ce doresc să spună. Evident, ideile principale trebuie notate pe o foaie separată. Și oricît am scurta

puternică asupra ascultătorilor. Dacă aceștia sînt cît de cît atenți, adoptă în mare măsură atitudinea fizică și psihică a vorbitorului. Un vorbitor cu voința încordată trezește voința ascultătorilor. Pe de altă parte, încordarea musculară exagerată de trac este contraindicată. Efectul ei merge atît de departe, încît o parte din ascultători tușesc ușor, de parcă și-ar drege glasul, dacă vorbitorul este răgușit. Cine se îndoiește de aceasta să-și amintească cît de contagioase sînt căscatul și risul. Astfel de manifestări biologice „colective” participă la transmiterea conținutului expunerii.

Așadar, tonul vocii trebuie să-și desfîndă pe ascultători. Să nu vorbim prea tare și în nici un caz cu un accent excentric, dar nici monoton. Să variem tonul, să fim sugestivi pentru ca ascultătorii să-și spună: „Probabil că asta-i ceva important. Ia să fiu atent!” Dar să vorbim ca de obicei, cu tonul natural, căci naturalitatea este mai convingătoare decît efectele voite.

Informațiile extraverbale

Dacă ridicăm umerii, aplecăm puțin capul într-o parte, lăsăm colțurile gurii în jos și ridicăm sprîncenele, e limpede pentru oricine că vrem să spunem: „Știu eu?” sau „Cine știe?” Gesturile și mimica transmit deci și ele informații, evident nu prea complicate. Acest tip de informații au avantajul că nu pot fi trecute cu vederea, că nu sînt ambigue și că pot fi înțelese de toată lumea. Vorbitorul trebuie să știe însă că în afară de informațiile pe care vrea să le transmită, ascultătorii „descifrează” și „evaluează” altele, pe care persoana lui le transmite involuntar, din clipa în care intră pe ușă. O siluetă frumoasă, o îmbrăcăminte și o înfățișare exterioară îngrijite constituie un mare avantaj pentru un vorbitor. În continuare, publicul este atent la felul în care oratorul mulțumește persoanei care l-a prezentat — crispat, cu condescendență, cu umilință — la modul în care privește în sală — prietenos, rece, indiferent. Evident, există totdeauna posibilitatea de a corecta o judecată care se dovedește a fi o prejudecată. Totuși prima impresie este foarte importantă. E mult mai greu să corectăm o primă impresie nefavorabilă decît să anihilăm una bună prin micile greșeli pe care le-am putea face în cursul expunerii.

A fost o vreme cînd se acorda o mare valoare gesturilor. Profesorii de dicțiune și oratorie consemnasera chiar 139 de poziții fundamentale ale brațelor și 54 ale mîinilor. Fiecare poziție era însemnată pe textul expunerii. E ușor de închipuit cît de crispați sau de teatrali apăreau vorbitorii care țineau să folosească cît mai multe. Ei își pierdeau orice urmă de naturalitate. Or, ca și în cazul vocii, gesturile, care nu trebuie deloc excluse, nu sînt indicate și utile decît în măsura în care sînt naturale.

documenta.

documentar docum
entar documentar de
documentar document
mentar documentar docu
r documentar documentar
umentar documentar docu
ar documentar documentar
umentar documentar docu

În lumina lui întâi de mai

Ca în fiecare an, tradiționala zi de luptă a proletariatului evocă, cu solemne rezonanțe, glorioul clocot revoluționar al bătăliilor purtate de clasa muncitoare din întreaga lume începând cu marea verificare a conștiinței internaționaliste a oamenilor muncii în memorabilul 1 mai 1890. Muncitorimea din țara noastră s-a înscris atunci în istorie ca unul din primele detașamente care și-au însușit apelul revoluționar de a transforma ziua de 1 mai într-o zi a solidarității internaționale în lupta împotriva exploatării și asupririi, pentru eliberarea națională și socială în fiecare țară și în întreaga lume, pentru cauza socialismului. Cu prilejul lui 1 mai 1890 în principalele orașe ale țării s-au organizat mari demonstrații, mitinguri, greve și alte acțiuni de luptă muncitorească.

În cei 82 de ani care au trecut de atunci, clasa muncitoare din România — căreia i s-au alăturat țărănimea muncitoare, intelectualitatea progresistă — a stăruit cu devotament, abnegație și eroism marelui idei ale socialismului și internaționa-

lismului. Făurirea, în mai 1921, a Partidului Comunist Român a însemnat un moment de maturitate, de afirmare superioară a trăsăturilor ei revoluționare. Partidul s-a dovedit exponentul fidel al intereselor celor ce muncesc, conducătorul încercat al poporului pe drumul edificării noii societăți, lumina către care se îndrepta cu încredere întreaga noastră națiune. De aceea, acum, la sărbătoarea muncii evocăm cu firească emoție și legitimă mândrie glorioasa istorie a P.C.R., indisolubila legătură dintre partid și popor, faptul că politica Partidului Comunist Român constituie garanția supremă a viitorului luminos al patriei, a certitudinilor noastre creatoare. Și prăznuind din nou în această nouă primăvară ziua muncii, ne identificăm existențele cu esența acestei politici, sub semnul eforturilor constructive în toate domeniile vieții sociale, al necontenitei largiri a democrației socialiste, adevărată democrație a muncii, a aspirațiilor către un destin luminos, comunist al patriei.

În același timp, acum când evantaiul forțelor sociale care pășesc în arena luptei politice pentru progres social, democrație, pace s-a diversificat enorm, partidul promovează pe toate căile solidaritatea internațională a oamenilor muncii, a tuturor forțelor democratice și progresiste — imensă forță a progresului social contemporan. „Noi avem permanent în vedere — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — că între politica internă și externă există o deplină unitate, că succesele pe care le realizăm pe calea dezvoltării socialiste a României sînt în același timp o contribuție la cauza generală a socialismului, a progresului și prieteniei cu toate popoarele lumii”.

În această zi de sărbătoare a muncii, poporul nostru se înfățișează astfel cu mărturia vocației sale pentru opera constructivă, pentru edificarea noii societăți, în numele idealurilor înalte umaniste ale socialismului, păcii și colaborării între popoare.

POMICULTURĂ

Copacii nu vor mai muri în picioare

Se poate vorbi despre o metodă principală nouă în pomicultură, această îndelungă mileră a omului? Specialiștii răspund afirmativ. Dar să vedem despre ce este vorba.

Asupra unei mari livezi de meri se abătuse o adevărată pacoste. Crengile pomilor atârnav neputincioase, se aplecau tot mai mult spre tulpină. Merii mureau în picioare. Se cereau măsuri urgente pentru salvarea lor.

De obicei, pomicultorii îngrașă din totdeauna pământul de la rădăcina pomilor împrăștiind diverse substanțe în raza brîului din jurul tulpinei lor, pe care le îngroapă apoi pînă la adîncimi de 10-12 centimetri. Procedeu părea de neînlocuit. Abia în ultima vreme i s-au descoperit și unele neajunsuri. Într-adevăr, din cauză că primesc îngrășămintele numai foarte aproape de suprafața solului, rădăcinile pomilor se răspindesc tot numai în această zonă. Încît în iernile cu zăpadă puțină au tendința să înghețe, iar vara, pe arșiță, suferă de căldură. Mai mult, cînd introduc îngrășămintele, pomicultorii rănesc uneori, cu unelte lor, rădăcinile mai superficiale. În sfîrșit, pomii cu rădăcini superficiale se apleacă într-o parte sub greutatea rodului, iar un vînt puternic îi poate pur și simplu smulge din pămînt. Prin urmare, se cerea înlocuit sistemul de îngrășare a pămîntului din jurul pomilor.

Sistemul radical este, se știe, nu numai temelia pomilor, ci și un adevărat combinat chimic-biologic de alimentare a lor. Rădăcinile sînt foarte sensibile la influența solului în care se dezvoltă, sînt mobile, se „deplasează” în căutarea de substanțe nutritive și a apei. De aceea sînt mai dezvoltate de-

cît coroana. Rădăcinile verticale aprovizionează pomul cu apă, cele orizontale îi dau hrană.

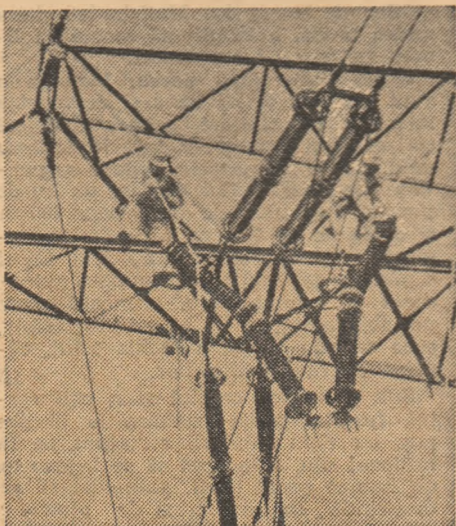
Prin urmare, principala grijă a pomicultorilor este aceea de a asigura la timp introducerea substanțelor nutritive necesare sistemului radicular. Aici intervine și noua metodă, respectiv mașina „Inar-2” construită de un laborator din Moscova. Este vorba de un fel de butoi pe roți, cu „aripi”, avînd o capacitate de 3000 de litri de substanțe nutritive. Pe „aripi” sînt așezate două „tunuri” cu țeava îndreptată spre pămînt, dar fără să-l atingă. Mașina se deplasează mereu și „împușcă” în zona rădăcinilor un șuvoi de îngrășămintă care răzbate cu ușurință pînă la 60-80 centimetri adîncime. Tunul expulzează jetul de îngrășămintă cu o forță de 1200 de atmosfere, încît el străpunge stratul de pămînt de la suprafață într-o miime de secundă.

„Inar-2” poate lucra în orice livadă, indiferent de distanța dintre rînduri, pe care o învinge cu multă ușurință. Distanța de 80 de centimetri dintre două „împușcături” este străbătută în două secunde.

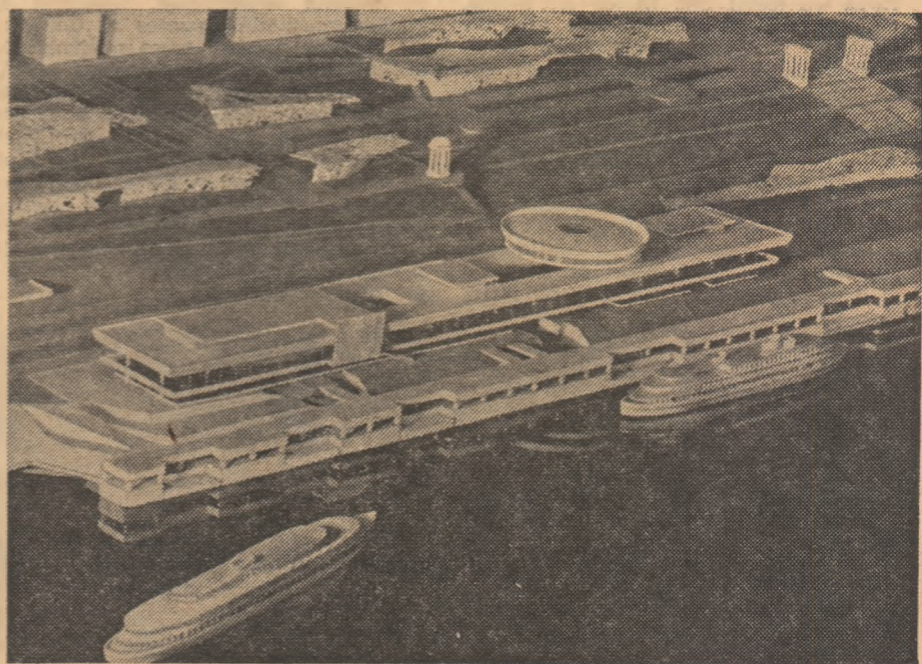
PERSPECTIVE

Electricitate la zero absolut

Peste trei ani în Uniunea Sovietică energia electrică va începe să circule

prin cabluri supraconductoare. Supraconductibilitatea este, se știe, proprietatea pe care o au unele materiale de a nu opune nici cea mai mică rezistență trecerii curentului atunci cînd sînt răcite pînă aproape de zero absolut. În aceste condiții pierderile de energie se micșorează enorm de mult, iar cablurile pot transporta foarte mult curent electric de tensiune relativ joasă, lucru extrem de avantajos. Pînă în anul 1990 o parte din liniile electrice actuale vor fi înlocuite prin linii supraconductoare, care vor aproviziona

Macheta noii gări fluviale care urmează a fi construită la Volgograd
Foto: A.P.N.

orașele mari și centrele industriale. Sistemul prevede și introducerea unor uriașe bobine supraconductoare capabile să înmagazineze cantități mari de energie în orele „liniștite” și să le livreze la cerere în orele de vîrf.

Autobuze zburătoare

Dirijabilele au șanse să devină cel mai rentabil mijloc de transport în comun pe distanțe scurte, după cum rezultă din calculele efectuate de cercetătorii sovietici. Un aparat de dimensiuni medii ar transporta tot atîția călători cît un tren electric rapid sau cît o coloană compusă din 20 de autobuze. Aparatura de bord automată, a cărei punere la punct nu ridică nici o dificultate, ar simplifica decolarea și aterizarea, în așa fel încît să nu fie ne-

voie de personal terestru suplimentar. Introducerea dirijabilelor de diverse

mărimi ar descongiona și îmbunătăți circulația și transportul în orașele mari și între orașe și suburbiile lor.

PETROL

Conductă transsiberiană

După 17 luni de muncă asiduă, constructorii au sărbătorit terminarea conductei Alexandrovskoe—Tomsk—Anjero-Sudjensk. În felul acesta, toate marile exploatare din bazinul fluviului Obi au fost legate prin conducte care deschid drum liber petrolului nu numai către vestul U.R.S.S., ci și către regiunile ei extrem orientale.

Căci noua conductă o inaugurează de fapt pe aceea care va lega Siberia vestică cu Extremul Orient. Ea mărginește, pe o distanță de circa 800 de kilometri, fluviul Obi, urmînd ca, într-o etapă ulterioară, de la Anjero-Sudjensk petrolul să fie transportat mai departe spre răsărit.

Stația de pompare a capului de linie Alexandrovskoe, intrată în funcțiune acum cîteva zile, este o instalație gigantică, care ocupă o suprafață de circa 100 de hectare.

Constructorii viitoareii părți a conductei, aceea care va face legătura cu Oceanul Pacific, vor trebui să asambleze 5500 de kilometri de tuburi. Coloanele mecanizate plecate din Anjero-Sudjensk se îndreaptă de aceea în ritm rapid spre răsărit. Primii kilometri de conductă în direcția Baikal au și fost sudați.

Evident, urlașă conductă va fi construită în etape.

Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității

CEA MAI LUNGĂ EXPEDIȚIE CĂLĂRE

Odiseea unui profesor și a doi cai

Era în primăvara anului 1925. La liceul particular din Buenos Aires, unde preda limba franceză, Aimé-Felix Tschiffely, un tânăr elvețian cu părul roșu, avea din ce în ce mai mult de furcă cu elevii săi. În loc să învețe, cum s-ar fi convenit, fabulele lui La Fontaine și conjugarea verbelor neregulate, băieții îl hărțuiau la fiecare oră cu întrebări despre temerarul lui proiect. Dar dacă unii păreau plini de admirație, alții nu-și ascundeau scepticismul în care se amesteca și o doză destul de mare de ironie.

Căci Tschiffely își propunea nici mai mult, nici mai puțin decât să străbată călare aproape întreg continentul sud-american, toată America Centrală și o bună parte din America de Nord.

aș fi apelat în clipe grele", a scris mai târziu Tschiffely.

Făcând zilnic circa 40 de kilometri, călărețul și vehiculele sale patrupede au străbătut întinderile monotone ale pamposului argentinian, ajungând la poalele masivului muntos al Cordilerei Anzilor. Urcând încet povirnișurile abrupte, au ajuns în atmosfera rarefiată a înaltului platou numit altiplano, al cărui peisaj dezolant amintește deșerturile pline de cratere ale Lunii.

După ce a depășit orașul La Paz, Tschiffely a intrat în Peru, trecând de-a lungul malului apusean al lacului Titicaca. Din loc în loc, cei trei călători trebuiau să intre în apa glacială a micilor eleștee presărate de jur împrejurul gigantului lac. La un mo-

mit sugestiv Mataballo („Ucigătorul de cai"). Pentru a-l traversa, Tschiffely și-a luat o serie de măsuri de precauție: la apusul soarelui a adăpat din belșug amândoi caii, a abandonat tot ce nu-i era strict necesar din încărcătură și a pornit la drum abia după ce s-a lăsat întunericul.

Și totuși, nisipul era încă fierbinte sub copitele lui Mancha și Gato. Iar a doua zi, după răsăritul soarelui, pustiu a devenit un infern; dar călătorii au continuat să înainteze, pas cu pas. La începutul după-amiezii, criolii au înălțat capetele aproape simultan, au adulmeat câteva clipe, apoi au iuțit ritmul: instinctul le spunea că apa nu mai era departe. Într-adevăr, peste câteva zeci de minute (și la 20 de ore de la abordarea deșertului) au întâlnit un riu.

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

Când a ajuns în Ecuador, Tschiffely a trebuit să se cațere pe versante care se ridicau aproape în unghi drept. În Columbia, pantele erau mai dulci, în schimb ovăzul și iarba alfa-alfa, nutrețul de bază al cailor, dispăruseră și animalele au trebuit să fie hrănite cu tulpini tinere de trestie de zahăr, tocate mărunt.

Cu durere în suflet, elvețianul a trebuit să renunțe a străbate călare cei 400 km prin jungla care desparte Columbia de Canalul Panama. Gato și Mancha erau atât de speriați de desigurile nepătrunse ale pădurii virgine, încât Tschiffely a abandonat proiectul, urcându-se pe un vas la Puerto Buerro și navigând până la Calamar, de unde a pornit din nou călare până la Cartagena și, mai departe, spre Canal.

O dată cu trecerea din Panama în Costa Rica, pantele au devenit din nou abrupte, urcând spre Cerro de la Muerte („Colina morții") — de fapt un munte de tristă celebritate, care păstrează osemintele multor călători. Pe alocuri, Tschiffely a trebuit chiar să sape trepte în stîncă, pentru a ajuta caii să meargă mai departe.

Cu puțin înainte de a ajunge în Mexic, Gato s-a rănit la piciorul drept din față. Plaga i s-a infectat, încât Tschiffely s-a văzut obligat să se despartă de el în mica gară a localității Tapachula, unde criolul a fost imbarcat într-un vagon de cale ferată, cu destinația Ciudad de Mexico. În capitala țării, ambasada argentiniană, cu concursul citorva pasionați de sportul ecvestru, l-au internat imediat pe Gato într-o clinică veterinară.

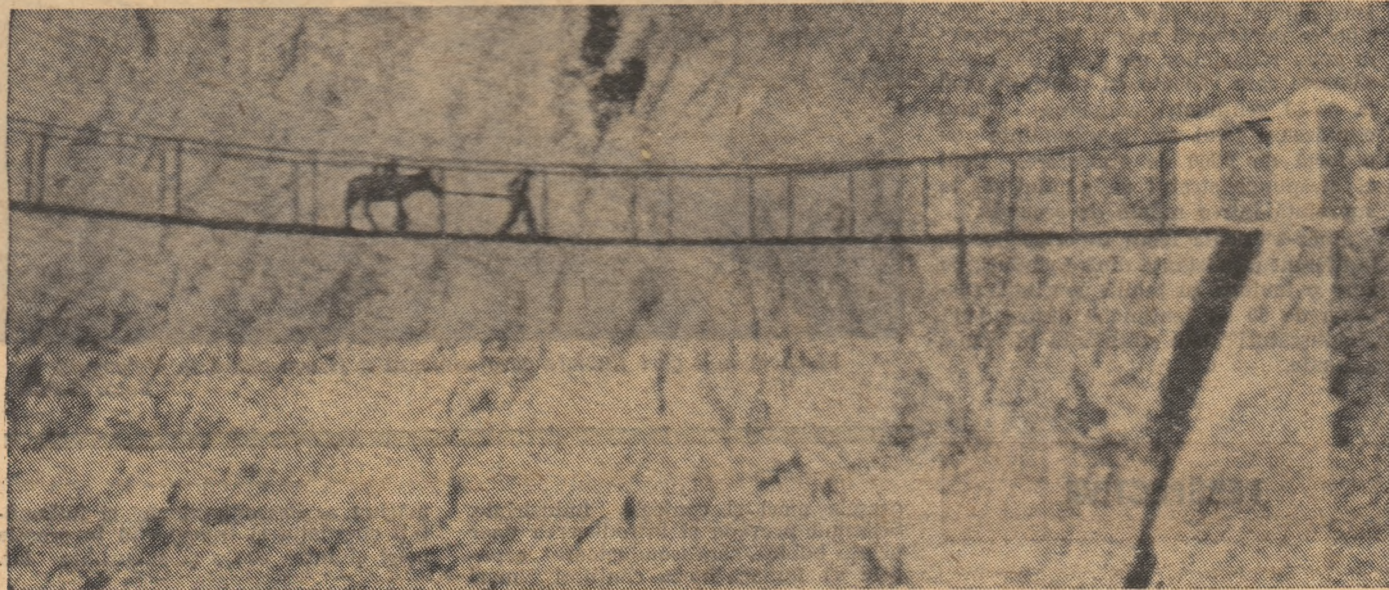
În acest timp, elvețianul și Mancha își continuau drumul pe litoralul Pacificului, îndreptându-se spre istmul Tehuantepec. Regiunea era infestată de bandiți și, la un moment dat, țărani de prin partea locului au alcătuit o adevărată gardă armată, pentru a-l proteja pe Tschiffely de un eventual atac al celor certați cu legea.

La 50 km de Ciudad de Mexico, călătorul a fost întâmpinat de un grup de călăreți, înveșmînțați în costume folclorice și însoțiți de douăzeci de chitariști care cântau cunoscuta melodie populară **La Cucaracha**. În mijlocul triumfalului convoi se afla Gato, al cărui genunchi se vindecase fără a lăsa nici o urmă.

Cind totul se sfîrșește cu bine

Apoi, întreaga expediție a ajuns la Rio Grande del Norte, frontiera dintre Mexic și Statele Unite. După traversarea fluviului, Tschiffely a pornit spre nord, pe o autostradă americană. Dar ceea ce nu izbutiseră să facă piscurile și prăpăștiile, lilieci-vampiri și bandiții, au reușit automobilele care

(Continuare în pag. 11-a)

Pe un pod suspendat din Anzii peruvieni

Puțini dintre cei cărora le împărtășise intențiile sale credeau că ele vor fi puse în practică și încă și mai puțini credeau că o asemenea expediție avea cea mai mică șansă de reușită.

O glumă proastă?

Și totuși, la 23 aprilie, pe o ploaie torențială, Aimé-Felix și-a început călătoria. Împrumutase de la o herghelie din apropiere de Buenos Aires doi cai de rasa criollo, formată din descendenții animalelor lăsate în libertate de conquistadorii spanioli pe șesurile Patagoniei. Redomesticiți după o lungă perioadă de sălbăticie, criolii sînt renumiți pentru inteligența, forța și capacitatea lor de a înfrunta greutățile.

Din păcate, însoțitorii lui Tschiffely erau departe de a mai fi în floarea vârstei: Mancha avea 14 ani, iar Gato — 15 ani. Un ziar argentinian scria chiar că îndrăznețului elvețian i se împrumutaseră „două gloabe pentru a i se face nu un serviciu, ci o glumă proastă".

Aimé-Felix nu avusese însă de ales, așa încît a pornit la drum: singura hrană pe care a luat-o cu sine era carnea conservată, singura băutură — ceaiul mate, pe care de secole îl beau gauchosii. Noaptea le petrecea sub cerul liber, folosind șaua ca pernă. După spusele lui, cei doi cai aveau personalități foarte bine distincte. Mancha era veșnic atent și grijuliu, ca un câine ciobănesc, în timp ce Gato, cu ochii săi visători, se comporta ca un adolescent blînd și tandru. „Dacă ar fi avut darul înțelegerii și al vorbirii, lui Gato l-aș fi făcut confidente, iar la Mancha

ment dat, Gato a refuzat cu încăpăținare să mai înainteze: în fața lui se așternea un biet iaz, a cărui adîncime nu părea să ajungă nici la 10 cm. Tschiffely a încercat să-l ademenească cu vorba bună, l-a tras de căpăstru, l-a împins de la spate, ba chiar l-a lovit și cu cravașa. În zadar! Sforăind și cabrîndu-se, calul se trăgea înapoi de la marginea apei.

În clipa cînd a hotărît să o ia înainte, pe jos, în speranța că cei doi crioli îi vor urma exemplul, tânărul elvețian a zărit un indian care venea în fugă spre el, agitat cu frenezie brațele. Cînd s-a apropiat, gîfîind, băstinașul i-a spus că iazul nu era decît o capcană: sub pătura subțire de apă se ascundea o falie plină cu mil viscos, care sugea în adîncuri, la fel ca nisipurile mișcătoare, orice vietate care s-ar fi încumetat să pășească pe acolo.

În clipa aceea, Tschiffely a înțeles că ziarul argentinian se înșelase: cei care-i împrumutaseră caii nu-i jucaseră nici o festă.

Accidentul

Pe măsură ce urcau spre piscurile Anzilor, potecile deveneau tot mai abrupte. În porțiunile cele mai dificile, Tschiffely împărțea în mod egal greutatea bagajelor între cei doi cai, iar el mergea pe jos, ținînd cu o mină coada lui Mancha.

Din cînd în cînd, coborau în văi adînci, unde arșița făcea să se înmoaie luminările pe care elvețianul le ducea cu el ca rezervă pentru eventualitatea că i s-ar fi epuizat bateriile lanternelor. Liliecii-vampiri coborau noaptea

Tschiffely a coborît încet taluzul aproape vertical, a scos toate greutatele din spinarea animalului și l-a legat zdravăn cu patru frînghii. Cățărîndu-se din nou sus, a prins capetele frînghiilor de șeaua lui Mancha și, după multă trudă, a izbutit să scoată la liman patrupedul accidentat.

Scurt timp după aceea, Mancha a avut un nou prilej de a-și demonstra talentele de alpinist, atunci cînd cei trei călători s-au trezit față în față cu unul dintre faimoasele poduri suspendate ale Anzilor. Era de fapt un fel de ponton, cu o lungime de aproape 400 m și o lățime de 3,50 m, alcătuit din ramuri și liane grosolane împletite. Calul a pășit cu precauție pe puntea alunecoasă și tremurătoare, aruncată peste un abis amețitor de adînc. Tschiffely, care se afla în sa, a închis ochii, cuprins de răul înălțimilor.

Sub greutatea calului și a călărețului, fragilul podeț tremura la fiecare pas, iar cînd călătorii au ajuns pe la mijlocul său, a început să se lege ca un hamac prost legat, gata-gata să se desprindă în orice clipă de punctele sale de sprijin. Dar Mancha a rămas calm, oprindu-se în loc și așteptînd ca ambele oscilații să înceteze, pentru a-și relua apoi drumul și a ajunge cu bine pe „malul" celălalt.

Abia atunci s-a pus în mișcare și Gato, care urmărise atent modul cum procedase consingeanul său.

Colina morții

Dar poate că cel mai dificil moment al întregului parcurs a fost porțiunea situată la nord de Lima: peste 150 km de-a curmezișul unui deșert torid, nu-

PRIM PLAN

Premii pentru un debut

Se numește Natalia Belohvostikova și are 21 de ani. La fosta vîrstă de majorat a băieților această fată este pose-soare a titlului de laureată a Premiului de stat al U.R.S.S. pe 1971, pe care l-a împărțit cu alți realizatori ai filmului „Lacul” (scenariul și regia Serghei Gherasimov), după ce, în 1970, la Karlovy-Vary, a cucerit cu același rol premiul de interpretare feminină.

De altfel întreaga biografie a Natăliei Belohvostikova este neobișnuită. Fiică de diplomat (este a doua fiică de diplomat, după Janna Bolotova, care a primit botezul artistic de la Serghei Gherasimov) a dovedit calități excepționale care îi puteau deschide realmente toate porțile. Dar la 16 ani, cu o fermitate surprinzătoare pentru această vîrstă, Natășa a hotărît că se va face actriță.

„Într-o zi m-am pomenit la cursuri cu diplomatul Belohvostikov însoțit de fiica lui — își amintește Serghei Gherasimov. Chipul ei m-a impresionat. O frumusețe „de altădată”, ca în tablourile vechilor pictori: o frunte înaltă, luminoasă, ochi mari și foarte serioși. Am stat mult de vorbă și am fost impresionat și de claritatea cu care

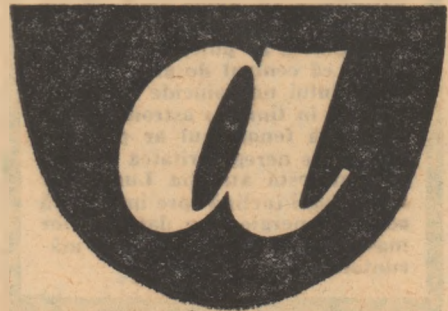
Ca în vechile picturi...

gîndea și se exprima, de siguranța cu care știa ce voia”.

Natășa Belohvostikova a dat o probă care a fost atât de convingătoare, încît, deși încă elevă, Gherasimov a admis-o să-i audieze cursurile. Apoi, cînd s-a văzut că se descurcă minunat și cu școala și cu institutul, a fost primită în mod excepțional (excepție fără precedente) ca studentă a Institutului de cinematografie. Bacalaureatul l-a luat cu media maximă, diploma de absolvire a studiilor universitare de asemenea. Și pe deasupra, și-a făcut și un debut strălucit în filmul „Lacul”.

După rolul Lena Barmina i s-au făcut zeci de oferte. Dar ea le-a res-

...arta
ca arta arta a.
arta arta arta a
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta ar
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta ;

pins și încă atât de categoric, încît unii s-au grăbit să o avertizeze că riscă să se scoată singură din circulație. Totuși dorința de a cînta pe alte corzi ale talentului ei s-a dovedit mai puternică. Și a cîștigat. Serghei Urusevski l-a oferit rolul Annei Sneghina în filmul „Serghei Esenin”. Un rol greu și neobișnuit, fiindcă tot filmul e neobișnuit. Scenariul n-are text. Acesta a fost înlocuit cu versuri de Esenin, cu fragmente din poemele lui. Filmul evocă viața poetului în măsura în care ea s-a reflectat în opera lui.

În același timp, Natălia Belohvostikova interpretează și rolul Nadejdei Krupskaja în filmul lui Mark Donskoj „Dragostea și libertatea”. Un rol de cu totul altă factură și care dovedește încă o dată că tot ea a avut dreptate.

Tînăra actriță își construiește cu luciditate cariera, nelăsîndu-se amețită de succese, știind exact ce urmărește. Adoră cinematograful. Nu s-a gîndit să facă teatru, fiind convinsă că nu va învîta niciodată să meargă pe scenă. În schimb pe platoul de filmare se simte cu picioarele pe pămînt.

INTERVIU

Despre azi, cu dragoste

„Și cîii se împușcă, nu-l așa?” este un film despre America anilor '30, după care spectatorul anilor '70 părăsește sala tăcut, tulburat, răscălit.

O mie de ore dintr-un maraton al dansului trec într-un lanț al disperării umane. Oamenii dansează, cad, dansează, mor, dansează, inebunesc și dansează mai departe ca să-și cîștige banii blestemați. Dar pînă la urmă tot nu-i cîștigă, daț fiind că organizatorii maratonului au făcut calcule foarte exacte și le rețin pînă la ultima centimă pentru tot: pentru ceea ce au mîncat, dansînd, pentru repaosul scurt ca un leșin, pentru apa cu care s-au spălat și și-au spălat rufe, pentru medicii gata să intervină.

L-am întrebat pe regizorul Sidney Pollak (mi-a spus că este o întrebare care i se pune deseori) de ce a ales anii '30.

— În nuvela lui McCoy, scrisă în 1935, am găsit multe trăsături caracteristice și pentru America de azi. A revenit de exemplu stilul îmbrăcămîntei de atunci și nu s-a schimbat stilul atitudinii față de om. Total, absolut totul e transformat într-un mijloc de cîștig: sărăcia, durerea, frumusețea și chiar moartea (publicul „bine” este dornic de senzații tari). În anii '30 toate acestea se explicau prin depresiunea economică, azi sînt generate de depresiunea morală. Cartea după care am turnat filmul e prea puțin cunoscută în America, totuși vreo cincisprezece regizori au intenționat, în diverse perioade, să o ecranizeze. Dar producătorii erau speriați de atmosfera sufocantă a cărții și intențiile au rămas nematerializate.

Sidney Pollak are 37 de ani. Cariera lui regizorală a evoluat lin. Ca mulți alți regizori, a început cu Actor's Studio.

— O școală de artă dramatică inrudită cu sistemul lui Stanislavski.

— Cîțiva ani a jucat pe scenă și a predat la rîndu-i lecții de măiestria actorului.

— Inițierea în regie o datorez lui John Frankenheimer. Acum zece ani m-a luat ca asistent. După aceea am lucrat la televiziune.

Primul film al lui Pollak, un scurt metraj, a prefigurat creația lui ulterioară. Un negru telefonist află dintr-o convorbire auzită întîmplător că o femeie a luat narcotice. E gata să adoarmă și negrul îi vorbește, îi vorbește ca să o țină trează un minut, și încă unul. Între timp el face tot ce poate ca să-i afle adresa — căci femeia trebuie salvată. Pe cel din necunoscuți îi leagă numai firul subțire al telefonului (chiar așa se și numește filmul, „Fir subțire”), dar eroul, cu puterea lui de convingere, cu omenia lui o va sili pînă la urmă pe femeie să trăiască.

— „Și cîii se împușcă...” Robert îi descrie Gloriei cum miroase oceanul — căci lumea nu se mărginește la sala de dans — dar credința lui în viață este prea firavă...

— Următorul meu film a fost o ecranizare după Tennessee Williams, „Zonă de demolare”, cu Nathalie Wood în rolul principal, apoi un western, „Vinătorii de scalpuri”, cu Burt Lancaster,

A mai urmat un film cu Lancaster, „Paznicii castelului”.

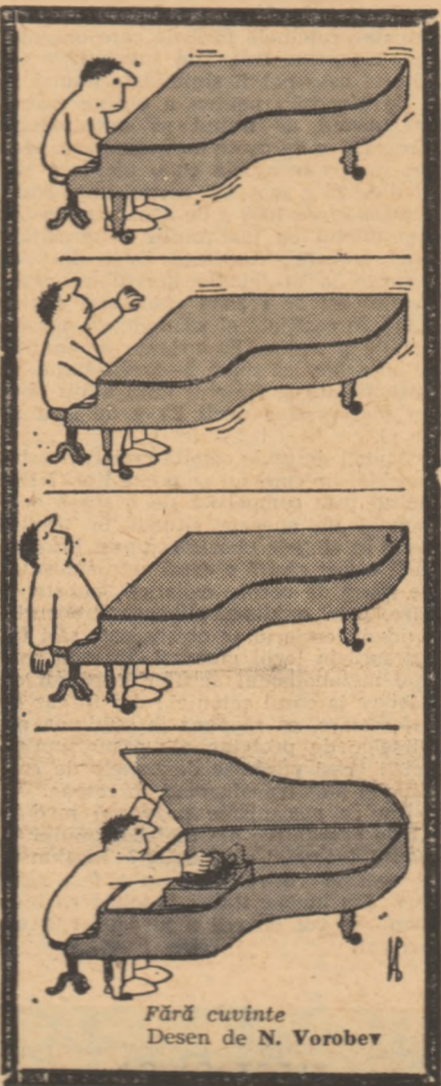
„Paznicii castelului” este tot o alegorie. Acțiunea se petrece în timpul celui de-al doilea război mondial. Un mic grup de soldați americani descoperă un castel în Ardeni, în care au fost adunate comori ale artei universale. Soldații sînt gata să le apere de barbaria fascistă. Ei se angajează în luptă și cad unul cîte unul. Rămîne un singur supraviețuitor. Dar cum e scriitor, nu se poate ști dacă întîmplările chiar s-au petrecut, dacă castelul și comorile care au costat vieți omenști au existat într-adevăr sau sînt numai rodul imaginației lui.

— Ultimul meu film se intitulează „Johnson”, după numele eroului.

Johnson este un om fără trecut, care fuge de lumea civilizată în munți. Ur-cuşul lui e lung și greu. Pe drum întîl-nește oameni care îi complică viața, trece de ei, mereu mai departe și mai sus, iar cînd ajunge în vîrf se pome-nește într-un pustiu dezolant...

— Nu prea îmi place să vorbesc despre filmele mele, mi se pare o treabă foarte complicată. Singurul lucru pe care îl pot spune cu toată certitudinea e că, indiferent de timpul acțiunii, nu fac filme despre ieri, ci despre azi.

G. Dolmatovskaia

Fără cuvinte
Desen de N. Vorobev

CINEMA

Băiatul și „Poloneza”

Filmul „Poloneza de Oghinski” continuă tema preferată a regizorului belorus Lev Golub, de fapt singura temă a creației sale: copiii și războiul.

Golub a intrat în cinematografie pe ușa jurnalelor de actualități și a scurt-metrajelor. Regizorul își căuta subiec-tele pe tot cuprinsul Belorusiei pîrjoli-te de război. Materialul era uneori atât de răscălit, încît Golub trebuia să găsească curajul de a nu se retrage îngrozit din fața realității, ci de a pune în lumină esența ei eroică, patosul rezistenței poporului. Belorusia, în care războiul a ucis fiecare al patrulea om, era în anii postbelici un mare orfelinat: copiii nimănui deveniseră ai tuturor.

Atunci a ales Golub pentru totdeauna această temă, pe care a înțeles-o nu ca o simplă preferință artistică, ci și ca o datorie de cetățean, de om. El i-a închinat în întregime creația lui.

Filmele pentru copii ale lui Golub nu sînt însă numai pentru copii. Ele

privesc toate vîrstele și poate chiar mai ales pe cei care pot și trebuie să facă ceva pentru ca copiii să nu li se fure copilăria. Nîmic mai dramatic decît niște copii care nu se joacă de-a răz-boiul, ci îl fac, îl trăiesc, participă la grozăviile lui alături de cei mari. Așa se și întîmplă în filmele lui Golub, în care faptele nu sînt inventate: ele s-au petrecut. Ca în mai vechile „Strada me-zinului”, „O fetiță își caută tatăl”.

Sau ca în recentul „Poloneza de Oghinski”, povestea micului violonist partizan Vasil, care îi ajută pe cei mari cu vioara lui la treburile războiului, transformînd la propriu delicatul in-strument într-o armă eficientă. Pe de o parte el servește cu marele lui talent cauza partizanilor, dovedind pour une

Cu vioara, în mistune

fois că muzele pot să nu tacă nici în război, iar pe de alta, partizanii vor risca totul ca să-l salveze, nu numai în semn de recunoștință și nu numai ca pe bărbatul de mîine de care va fi atîta nevoie, ci și ca pe artistul de mîine, de care, de asemenea, va fi atîta nevoie.

Subiectul este impresionant și poate că tocmai de aici se trag slăbiciunile filmului: regizorul s-a bizuit prea mult pe forța de convingere a adevăru-lui, pe atracția faptelor, preocupîndu-se inegal de transfigurarea lor artistică.

Frumoasă muzica și mai ales leit-motivul filmului „Poloneza” de Oghinski, bucată pe care compozitorul polonez a scris-o departe de patrie. Precizarea nu este superfluă, căci numai dorul de țară poate naște atîta nostalgie.

I. S.

REFLECTOR

● După polonezul Zanussi, englezul Ken Loach este și el preocupat de „Viața de familie”. Regizorul londonez intenționează să critice în filmul său formele de autoritate in-vechite persistente în societatea ca-pitalistă.

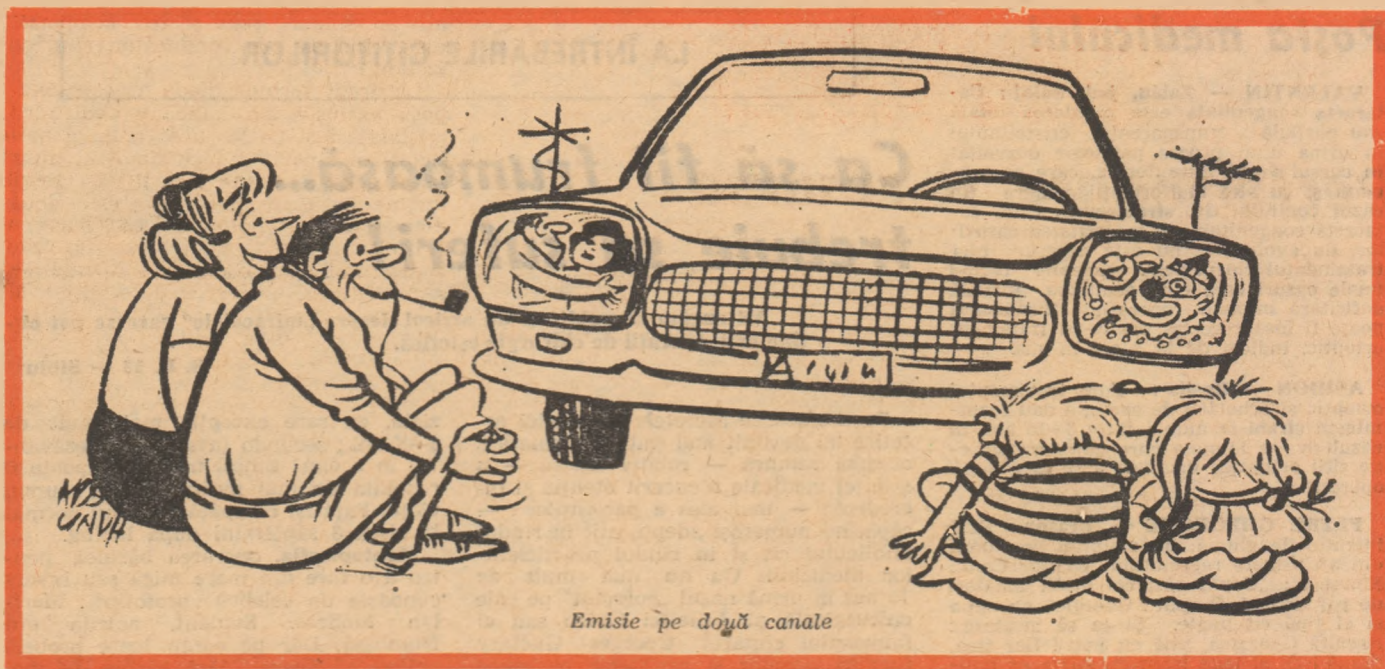
● Cuplul Jean Gabin-Denis de la Patellière s-a re-făcut. De data aceasta marele actor interpretează rolul unui bă-trin comisar de poliție care ple-dează pentru metodele tradițio-nale și pedeapsa cu moartea.

● În studioul din Lodz re-gizorul Jan Rybkowski turnează un film în mai multe serii după „Tărani”, celebrul ro-man al scriitorului polonez Wla-dislaw Reymont. Rolurile prin-ci-pale sînt interpretate de Ignacy Gogolewski, Stanislaw Niwinski și Emilia Krakowska.

● Richard Burton va fi Mus-solini într-un film al regizorului italian Carlo Cottli. Pentru a nu-i sili pe soții Burton să rămînă despărțiți un timp, Cottli a distribuit-o pe Elizabeth Taylor în rolul Clarei Petacci, a-manta lui Mussolini.

● Actrița slovacă Magda Vasaryova își va da în cu-rînd doctoratul în sociologie la Universitatea din Bratislava. Între timp ea interpretează rolul plin de dramatism al unei tîner slovace care în cele 124 de zile, cît și-a așteptat moartea într-un lagăr de concentrare nazist, aș-ternut pe hîrtie impresiile, amin-tirile, suferințele ei.

tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica

Emisie pe două canale

ASTRONOMIE

La început a fost quasarul

Deși astronomia este una din cele mai vechi științe, ea cunoaște în ultimii ani o perioadă de fabuloasă întinerire. Într-adevăr, într-un răstimp foarte scurt au fost descoperite corpuri cerești a căror existență nu fusese nici odată bănuită. Unele dintre ele au proprietăți extraordinare. Pulsarele, de pildă, sînt corpuri ultradense. Un centimetru cub din materia care le alcătuiește are o greutate de câteva milioane de tone.

E adevărat, posibila existență a unor corpuri avînd densitatea nucleului atomic, numite adesea stele neutronice, a fost prevăzută de teorie înaintea descoperirii lor. Dar nimeni nu putea ști că aceste corpuri cu o densitate neobișnuită mai aveau și alte proprietăți, mai uimitoare — ca, de exemplu, radiația directivă, de o enormă intensitate, pe care o emit în gama de unde radio și de multe ori chiar în spectrul vizibil. Sau ce să spunem despre rotația pulsarelor? Cel descoperit în nebuloasa Crabului și care are, se pare, un diametru de numai zece kilometri face treizeci de rotații pe secundă.

Dar quasarele? În aparență identice cu celelalte stele, ele au un puternic decalaj de linii roșii la extremitatea spectrului. Pînă acum, această particularitate era pusă pe seama rapidei îndepărtări a unui corp de cel care-l observă. Ea a fost remarcată încă din

ze de multe zeci de kilometri pe secundă, iar în unele cazuri apropiate de viteza luminii. Iar dacă lumina lor ne vine de la depărtări atît de mari înseamnă că avem de-a face cu o radiație de o forță greu de imaginat. Anumite quasare par să aibă o luminozitate de mii de miliarde de ori mai mare decît aceea a Soarelui, întrecînd în strălucire orice galaxie.

Cînd quasarele nu erau încă cunoscute, a fost avansată ipoteza că în inima tuturor galaxiilor strălucitoare ar trebui să existe obiecte compacte — care au fost numite nuclee — caracterizate printr-o masă mare, o mare forță de radiație și anumite alte forme de activitate. Și într-adevăr, procedîndu-se la studiul sistematic a o mie de galaxii depărtate, s-au descoperit în ele o serie de obiecte necunoscute, de sisteme care — prin luminozitatea, compactitatea lor și prin faptul că emit materii și gaze stelare — îi face pe astronomi să creadă că ar putea să fie vorba de verigi intermediare între galaxia obișnuită și obiectul quasi-stelar sau quasar.

După cum socotește însă celebrul astronom sovietic V. Ambarțumian aceste nuclee și quasarele ar fi etape deosebite din evoluția oricărei galaxii. Giganticele emisiuni de materie ale nucleelor galactice par să denote că orice univers începe cu un astfel de nucleu, care sfîrșește prin a roi în jurul lui o populație de stele, adică un sistem galactic. Și cum quasarele au multe aspecte comune cu nucleele s-ar putea ca ele să joace un rol identic în Univers. Nu se poate afirma, însă, dacă ele generează galaxii unitare sau dacă fiecare quasar dă naștere unui întreg grup de galaxii. Ceea ce este acum sigur, însă, este că quasarele corespund cu faza inițială a evoluției unei galaxii.

Așa stînd lucrurile, ce se crede astăzi despre teoria Universului în expansiune? Pentru a-l cita tot pe V. Ambarțumian, în linii mari, ipoteza distan-

te depărtat este destul de discutabilă și nu cred că ea poate fi făcută atît de categoric.

Acad. Ambarțumian socotește că și în această problemă, avînd în vedere stadiul actual al cunoștințelor, trebuie să se procedeze treptat, cu circumspecție, pentru a evita riscul unor eventuale dezmințiri.

EXERCIIU DE GINDIRE

Portretul oral

Căutarea și identificarea infractorilor este, se știe, mult ușurată atunci cînd sînt cunoscute semnalmentele celor căutați.

Parcă-l vedem înaintea ochilor pe omul descris astfel de Pușkin în celebrul-i poem „Boris Godunov”: vîrsta 20 de ani, scund de statură, lat în piept, o mină mai scurtă decît cealaltă, ochii albaștri, păr roșcat, o aluniță pe un obraz, alta pe frunte...

Dar într-o altă operă a lui Pușkin, șeful poliției îl înfățișa moșierului Troekurov pe un personaj căutat în aceste cuvinte: are 23 de ani, statură mijlocie, fața îngrijită, barba rasă, ochii căprui, părul castaniu deschis, nasul drept. Semne particulare: nu are.

— Asta-i tot? S-a interesat moșierul.

— Tot, a răspuns polițistul, adunîndu-și hîrțile.

— Ei, bravo, d-le șef al poliției. După asemenea semnalmente o să-l găsiți desigur foarte ușor pe Dubrovski. Doar nu sînt mulți inși de statură mijlocie, care să aibă părul castaniu deschis, nasul drept și ochii căprui! Să fim serioși! Ai putea sta trei ore de vorbă chiar cu Dubrovski fără să știi pe cine ți-a scos Dumnezeu în cale.

Reproșul lui Troekurov era cît se poate de îndreptățit. Dar cîte descrieri similare nu aflăm și azi în romanele și filmele polițiste! Și totuși infractorii trebuie identificați plecînd de multe ori numai de la portrete foarte vag conturate. Această grea misiune și-o asumă, se știe, criminaliștii. Ei trebuie să găsească semnalmente caracteristice pentru un infractor și să le descrie astfel încît să nu poată fi interpretate în mai multe feluri. Să le descrie detaliat utilizînd o terminologie unică. Acesta este, pe scurt, esențialul metodei cunoscute sub numele de „portret oral”.

De altfel, prin semnalmente se înțeleg nu numai particularitățile de „structură” ale unor părți ale trupului, îndeosebi ale feței, ci și particularități ale mersului, gesticulației, mimicii, vorbirii, manierelor și obiceiurilor etc. precum și detalii ale îmbrăcămîntei.

Dar și semnalmente anatomice ale unor detalii ale capului și feței, care caracterizează prin dimensiunile, formele, poziția și culoarea, aspectul suprafețelor lor, gradul de expresivitate, gradul de simetrie etc., joacă un rol extrem de important în identificarea unui individ. E absolut necesar să se respecte însă cu strictete norme precise de descriere. Pentru descrierea înfățișării exterioare trebuie utilizată numai terminologia uzuală. Iată cîteva din cele mai frecvente variații din structura diverselor părți ale feței și denumirile lor.

Fața: alungită, ovală, rotundă, dreptunghiulară, triunghiulară, prismatică.

Profilul: cu contur normal, tîguiat, turtit parțial, turtit total, bombat sus în partea din spate, bombat jos în parte din spate.

Nasul, din față: îngust, lung, subțire, drept, lat, scurt, gros.

Nasul, din profil: drept, cîrn, coroiat.

Fruntea:

Înălțimea — înaltă, mijlocie, mică.

Lățimea — îngustă, mijlocie, lată.

Înclinarea — verticală, bombată, prominentă, oblică sau fugitivă.

Sprincenele: scurte, mijlocii sau lungi precum și subțiri, potrivite sau dese; drepte, oblice în sus, oblice în jos; drepte, nearcuite, unghiulare, arcuite în sus, arcuite în jos, șerpuite.

Ochii: mari, potriviți sau mici, rotunzi, migdalați sau oblici, infundați în orbite sau bulbucați.

Inserția părului pe frunte: arcuită, dreptunghiulară și ascuțită.

Buzele: foarte subțiri, subțiri, potrivite, groase și foarte groase.

Urechile: complet lipite de cap, lipite în partea superioară, lipite în partea inferioară; pot avea formă intermediară, ovală, rotundă, triunghiulară, rectangulară.

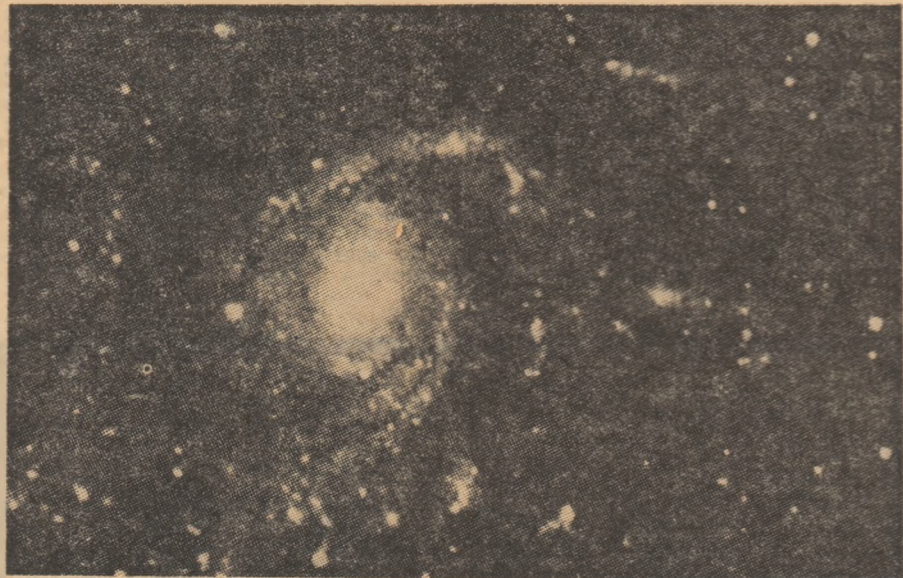
Și acum, două probleme de criminalistică.

I. Alcătuiți un portret oral după desenele de mai jos.

II. Orientîndu-vă după descrierea de mai sus a detaliilor feței, desenați un portret, din față și din profil, cu următoarele semnalmente: bărbat în vîrstă de 45—50 de ani, părul drept, pieptănat cu cărare în dreapta. Fața ovală. Profilul turtit parțial, bombat sus în partea din spate. Obrajii ușor supți. Maxilarul inferior masiv, mult ieșit înainte. Fruntea îngustă, oblică. Nasul subțire, drept. Sprincenele scurte, subțiri, drepte, arcuite în jos. Ochii mici, oblici. Buza de sus subțire, cea de jos groasă. Colțurile gurii lăsate în jos. Bărba lată, rotundă. Urechile triunghiulare, depărtate de cap în partea superioară, lipite în partea inferioară.

(Citiți răspunsul în pag. 11)

Galaxie cu mari brațe spiralate, de formație recentă. Nucleul destul de dens și înclinarea brațelor indică o mare asemănare cu galaxia noastră (Calea Laptelui). Soarele acestei galaxii se află la capătul unuia din brațe.

prima etapă de studiu a galaxiilor. Tot atunci s-a vorbit și despre expansiunea Universului sau, mai bine spus, despre expansiunea unui grandios sistem de galaxii — care a fost numit Metagalaxie — și s-a stabilit că viteza îndepărtării reciproce a două galaxii era direct proporțională cu distanța lor.

Dacă această interpretare este extinsă asupra quasarelor, trebuie să se admită că ele se află la depărtări uriașe, de ordinul miliardelor de ani-lumină și că se depărtează de noi cu vite-

țelor uriașe sau, cum li se spune în cercurile de specialitate, cosmologice, care ne despart de quasare se acordă cu un mare număr de fapte ce confirmă teoria unei Metagalaxii în expansiune.

„Trebuie să deosebim totuși acest fapt întemeiat pe studiul galaxiilor și quasarelor — ține să sublinieze savantul — de diversele teorii care încearcă să-l explice. Mulți admit de exemplu că Universul și-a început cursa plecînd de la un punct zero. Pentru mine, o asemenea extrapolare a trecutului foar-

Poșta medicului

VALENTIN — Zalău, jud. Sălaj: Cataracta congenitală este pierderea totală sau parțială a transparenței cristalinului în urma unui proces patologic dezvoltat în cursul vieții intrauterine, care se asociază și cu alte malformații oculare (în cazul copilului dv. strabismul). Cum cataracta congenitală, în majoritatea cazurilor, nu evoluează, nu este necesar nici tratamentul chirurgical, excepție făcând unele cazuri rare când acuitatea vizuală deficitară impune operația. Strabismul poate fi însă corectat printr-un tratament ortoptic, indicat de la 3 ani în sus.

ASIDON — Reșița: Cum tratamentul ortoptic și ochelarii de corecție dau rezultate în strabism numai între 3—15 ani, în cazul dv. se impune cura chirurgicală, exerciții ortoptice urmînd a se face după operație.

PETRE GHEORGHE — Brașov: Fără intenție de glumă, ne amintim de unul din aforismele regretatului scriitor Camil Petrescu: „Copiii sînt cei dinții amatori de paradoxuri. Îi spui: Georgică nu țipa și el țipa cit poate. Și ca să înceteze: Ascultă Georgică, țipă cit poți! Dar țipă, dragă! Și el tace trăsniț”. Poate că aplicînd această „rețetă” veți calma pe turbulentul dv. vîlstar, care avem impresia că este cam răsfățat de cei din jurul său.

M. S. — București: 1) Sîntem bucu-roși de rezultatele bune ale tratamentului antiobezitar recomandat de noi și am dori ca și alți cititori să ne informeze în acest sens. 2) Împotriva stării de astenie nervoasă cu fenomene de oboseală, vă recomandăm Meclofenoxat (sau Lucidril), 3 drajeuri/zi asociat cu vitamina B₆ trei jumătăți de comprimat pe zi.

FLORESCU GH. — București: **F. WAGNER** — Birlad; **N. ȘTEFĂNESCU** — București; **MIHĂILESCU GR.** — București: Vă mulțumim pentru aprecierile măgulitoare la adresa rubricii noastre. În ce privește „necazurile” dv., deși diagnosticul nu poate fi pus de la distanță, simptomele pledează totuși pentru o hipertrofie de prostată, afecțiune din păcate destul de frecventă la această vîrstă. Prostata este o glandă genitală masculină asexuată, în sensul că cele două segmente principale ale ei se află sub „comanda” unor stimuli hormonalni diferiți: feminini (estrogeni) și masculini (androgeni). Cauza endocrină a hipertrofiei de prostată s-ar datora, după unii, unui dezechilibru cantitativ și calitativ în raportul estrogeni/androgeni. Ceea ce a și justificat instituirea unui tratament hormonal de substituție. Se poate încerca așadar în stadiul inițial un tratament cu Sintofolin, asociat eventual cu hormoni androgeni (Testosteron), vitamina E, Folcisteină U sau extracte deproteinizate de prostată de animal puber (Reveron, Prostaverson), dar în ultimă instanță numai cura chirurgicală — prostatectomia — este cu adevărat eficientă.

M. PREDĂ — Iași: 1) Citiți răspunsul dat sub Florescu Gh. — București ș.a. 2) **Andropauza**, contestată de unii, ar corespunde acelei faze din evoluția biologică a omului pe care Victor Hugo o numea — cu umor amar — „încrețea... bătrîneții”, corespunzînd vîrstei de 50—55 de ani, cînd tratamentul hormonal poate avea unele rezultate temporare. La vîrsta dv. însă nu se pare contraindicat a „biciui” natura...

GHE. T. — Tîrgu-Jiu: 1) **Ectopia testiculară**, afecțiune caracterizată prin situația anormală (îngîhnală, crurală sau perineală) a unuia sau ambilor testiculi, se însoțește, dacă este neglijată, de deficiența funcțiilor sexuale. Într-adevăr, perioada optimă pentru un tratament cu hormoni gonadotropi (Gonacor, Prolan, Pregnyl) asociată eventual cu hormoni testiculari (Testolent) este 8—10 ani. Dacă testiculul nu coboară în urma acestui tratament este indicată corectarea chirurgicală. 2) **Emarezisul** (micțiunile involuntare în timpul somnului la copii după vîrsta de 3—4 ani) nu are cauze prea bine lămurite. Tratamentul este în primul rînd psihic, căutînd prin sugestie a convinge copilul să-și controleze micțiunile prin eforturi proprii. Se mai recomandă reducerea lichidelor și fructelor la masa de seară, trezirea copilului noaptea de 1—2 ori pentru a micșiona. Ca medicație: Efedrină 40—80 mg pt. o noapte, Antideprin cîte un drajeu pentru o noapte. 3) În afară de măsurile curativo-profilactice, în **stenoza mitrală** se pune astăzi problema tratamentului chirurgical, **comisurotomia mitrală**.

PHOBOS. — Bălcoi: 1) Am adăuga și alte excitante: cafeaua neagră în cantitate mare și fumatul (dacă e cazul!). 2) Da, dar numai o activitate sportivă practică cu moderatie. 3) Da. 4) Din păcate, da. 5) Nu. 6) Nu.

MARINARUL — Galați: Pentru a infirma diagnosticul de recidivă a gonoreei sînt necesare cîteva examene repetate ale secreției uretrale, eventual după binecunoscuta „probă a halbei de bere”.

DOREL — Timișoara: 1) Desigur că da. 2) Ca orice afecțiune cronică, nu se poate „fixa” un termen, dar în general nu e necesară spitalizarea. 3) Boala, deși „venerică”, are reacția Bordet-Wassermann negativă de la început. 4) După vindecare, da!

I. IASOMIE — Abrud: 1) Vom căuta să vă satisfacem dorința publicînd un articol asupra trihomonazei. 2) Trebuie să consultați un medic urolog în vederea unui examen microscopic al secreției uretrale.

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Ca să fii frumoasă...
trebuie să suferi!

Vă rugăm să publicați un articol despre „miracolele” care se pot obține prin operații de chirurgie estetică.

S. B. 13 — Sibiu

Pe măsură ce secretele chirurgiei estetice au devenit mai puțin enigmatice, această ramură — relativ tinără — a științei medicale a cucerit atenția și încrederea — mai ales a pacienților! — căpătînd numeroși adepți, atît în rîndul publicului cit și în rîndul practicienilor medicinei. Cu nu mai mult de 15 ani în urmă nasul „corectat” pe cale chirurgicală al Juliettei Gréco sau al faimosului cîntăreț Georges Guétary furniza ziarelor și revistelor pariziene titluri de mare senzație. Astăzi, însă, **rinoplastia** (așa se numește în termeni medicali operația de remodelare plastică a nasului, N.R.) este o operație

zistă, cu rare excepții, mai mult de 5—6 ani; secundo (avantaj și dezavantaj în același timp), trebuie și poate fi repetată de mai multe ori în cursul vieții. Fața își recapătă aspectul normal la circa 8 săptămîni după lifting.

Mentoplastia, operarea bărbiei, pentru a o face din mare mică sau invers cunoaște un celebru „prototip”: Marilyn Monroe. Evident, actrița era frumoasă. Dar pe ecran toate probele arătau că apare... fără bărbie. În mai puțin de o oră defectul a fost înlăturat și Marilyn a obținut primul ei rol important. Lăsînd la o parte istoricul acestei operații, să explicăm pe scurt

— Da, se poate încerca!

curentă. Și nu numai ea, ci și alte intervenții în materie de chirurgie estetică cum ar fi **liftingul** (operarea ridurilor), **depilarea prin electroliză**, **mărirea sau micșorarea bărbiei** (propriezise nu a gușei!) și **remodelarea plastică** (mergînd uneori pînă la o adevărată „înlocuire”) a bustului.

Unul din „secretele” chirurgiei estetice (sau plastice, cum a mai fost numită), esențial pentru reușita acestui gen de operații, îl constituie **limitele** acestei discipline medicale. Specialiștii țin să precizeze că pacientul care se supune unei asemenea operații trebuie să fie dotat cu o sănătate „de fier”, bucurîndu-se (lucru extrem de important!) de un echilibru psihic perfect și să fie conștient că nu trebuie să se aștepte la „miracole”, ci doar la ameliorări. De aici încolo urmează arta operatorului. Căci este vorba de o adevărată artă, comparabilă cu aceea a sculptorului care modelează chipuri umane.

Să începem cu **rinoplastia**, cea mai frecventă dintre operațiile de chirurgie plastică. Într-adevăr, medicul este în acest caz un adevărat sculptor care însă în loc să cioplească marmura, „dăltuiește” în cel mai dificil material: carnea umană vie. După o oră, cel mult o oră și jumătate în care s-a lăsat „sculptat”, și după alte trei zile de spitalizare, plus cca. două săptămîni în care fața este vinată și tumefiată (amintiți-vă numai de **faciesul** Michelei Morgan, „martira” unei asemenea operații în filmul „Oglinda cu două fețe”), nasul devine din coroiat drept și din acvilin grec sau ușor curv, dînd feței celui ce a dorit acest lucru o altă expresie. Dar dacă în linia remodelată a chipului medicul a greșit cu o fracțiune de milimetru, atunci totul este ratat!

Liftingul, operarea ridurilor, este mai puțin pretențioasă din acest punct de vedere. Ea presupune incizii fine deasupra și dedesubtul urechilor (cite o dată și în interiorul lor), alte cîteva mici tăieturi pe la temple și pe marginea „lizierei” marcată de implantarea părului. Apoi pielea este întinsă și cusută la loc, iar operația e... gata, în mod sigur reușită: pacienta nu va mai avea riduri. Deși durează două, trei și chiar patru ore, liftingul nu este dureros, pentru că se execută adeseori sub anestezie totală. Durata — ca și reușita — sînt în funcție de doi factori: vîrsta pacientei și elasticitatea pielii sale. Operația de lifting are două inconveniente: primo, efectele ei nu re-

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esc
, esculap esculap esculap
iculap esculap esculap escu.
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

de altfel mult discutată acum de chirurgii esteticieni, dat fiind că nu toți sînt convinși că e cazul să fie practică în continuare.

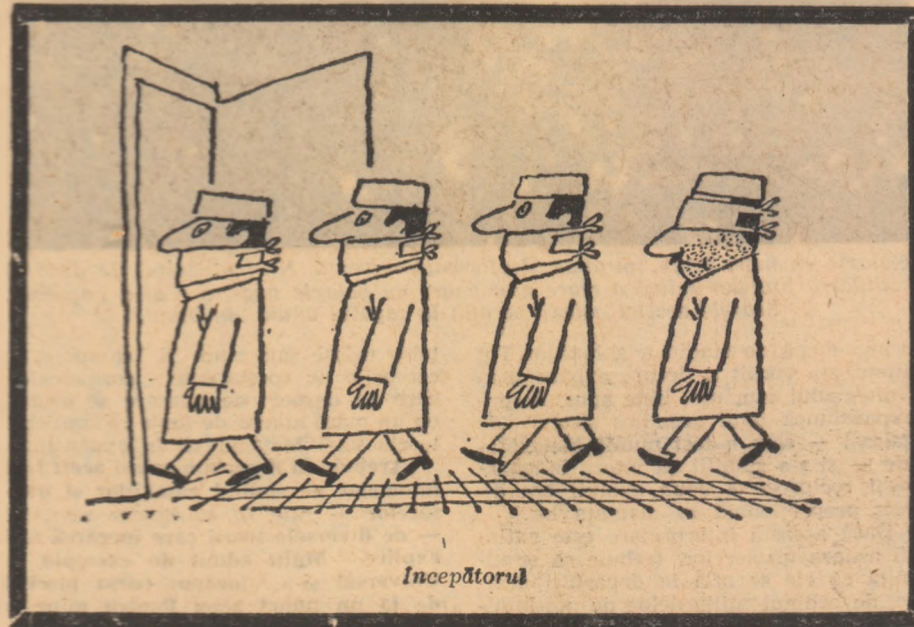
În fine, una din operațiile plastice foarte frecvente este și aceea a **sînilor** — mastopexia sau mastoplastia. Ea nu este totdeauna dictată de un defect estetic, fiind mai mult o problemă de gust. Tehnica operatorie a sînilor este deci foarte „diversificată”, în funcție de posibilitățile plastice oferite de pacientă, de ceea ce dorește ea etc. Cea mai simplă este metoda aplicată atunci cînd este vorba să se dea unui bust de femeie „aroganța” lui naturală. Ea constă în injectarea sau „implantarea” — după caz — a siliconului. Cea mai complicată este introducerea sub epiderma sîntului a unor sîni de caciuc, de forma dorită, special tratați pentru a nu da loc la complicații neplăcute. Cu toate acestea există riscul unor infecții grave și chiar al cancerizării țesutului, ceea ce pune sub semnul întrebării oportunitatea acestei operații plastice.

După cum se vede, din cazurile expuse mai sus nu se poate contesta înțelepciunea zicalei din bătrîni: „Ca să fii frumoasă... trebuie să suferi!”

ȘTIATI CĂ...

● Cercetători sovietici au descoperit un nou inductor de **interferon** (substanță organică secretată de celulele vii ca să se apere cînd sînt atacate de virusuri), și anume clorhidratul de tilorom? Este vorba de o substanță chimică capabilă să incite organismul a „fabrica” interferon. Cînd se injectează clorhidratul de tilorom la cobai, iar apoi li se inoculează un virus, animalele nu contractează boala care este generată de virusul inoculat.

● Vitamina A este unul din cele mai eficiente medicamente contra **acneei**? După o serie de cercetări s-a dovedit că vitamina A vindecă acnea (în comparație cu alte tratamente aplicate împotriva acestei afecțiuni dermatologice) într-un procent de 80 la sută. Dar s-a mai dovedit și că imediat ce medicamentul nu se mai administrează, acnea reapare. Reamintim că vitamina A, prezentă în morcovi, în ficatul de vacă, în caise etc., este de asemenea folosită în tratamentul bolilor de ochi și, în combinație cu vitamina D₂, este administrată și nou-născuților.

SAHARA

Texasul african

Sahara, cel mai mare deșert, ocupă cam un sfert din toată Africa. Numele ei evocă un vânt care usucă totul și vine de la cuvântul arab „sahra”, adică „roșiatic”. Deșertul saharian se întinde pe 4000 km de la est spre vest și pe 2000 km de la nord spre sud. El are o suprafață de șapte milioane km², aproape cât Australia.

Pustiul își extinde implacabil teritoriul: pășunile se îngustează, fântinile seacă. După unele aprecieri, Sahara înaintează spre sud cu un kilometru pe an. Istoricul arab Al-Bekri din secolul I descria regiunea care înconjură orașul Hama, situat la 400 km vest de Timbuktu, ca un înfloritor tinut agricol. Dar acum ea este una din cele mai aride zone din Mauritania.

Sahara era deci inospitalieră și omul îi sacrifică silit viața și mijloacele. Numai enigmaticele deșertului îi atrăgeau pe călători. După un periplu în Sahara, celebrul scriitor francez André Gide a descris-o ca pe un pământ depriment, avar și dur. De altfel și acum apropierea de o sursă de apă e întodeauna un mare eveniment. M-am convins de asta în oaza Tata: animalele se grăbesc spre apă, păstorii se foiesc de coloro, iar femeile scot strigăte de bucurie.

În nici un loc de pe glob nu domnește o secetă atât de cruntă ca în Sahara (Kalahari, Arabia, Australia, deșerturile din Aral și Caspica cunosc totuși un anumit grad de umiditate). Iar punctul cel mai arid din Sahara centrală și unul din cele mai secetoase

înima deșertului. Dar toate aceste proiecte nu există deocamdată decât pe hîrtie.

Acum zece — unsprezece ani a fost avansată ideea construirii unei șosele transsahariene care să taie deșertul în aproape toată lățimea lui. Cu cei 3200 de km. ai ei, această șosea va fi una din cele mai mari din lume și va uni țările din Maghreb și Egiptul cu centrul Africii. Toate țările a căror viață e legată într-un fel sau altul de deșert, în special Nigerul și Ciadul care n-au ieșire la mare, sînt evident interesate ca șoseaua să fie construită. Dar și țările din nordul continentului care au acces la mare sînt interesate în construirea acestei magistrale rutiere întrucît, în felul acesta, costul transporturilor de mărfuri spre centrul Africii s-ar micșora la jumătate; într-adevăr, mașinile ar putea străbate în numai cîteva zile distanța dintre Mediterana și înima continentului. Înfăptuirea acestui plan îndrăzneț dar perfect realizabil reclamă circa 80 milioane de dolari și mulți ani de muncă susținută în condiții foarte grele. Lucrările au și început, sub

JAPONIA

Rachiul de șarpe

Lîngă un mic restaurant de pe o străduță din Tokio a oprit o furgonetă. De mașină s-a apropiat imediat o fată în halat alb, din personalul localului. După un scurt schimb de cuvinte cu șoferul, chelnerița a început să ia în primire marfa. Faptul în sine nu avea nimic ieșit din comun, căci astfel de scene se pot petrece pe străzile oricărui oraș din lume. Neobișnuită era numai marfa descărcată, întrucît partea de jos a furgonetei era un terariu în care mișunau șerpi. De altfel și numele restaurantului lîngă care poposise mașina este ieșit din comun: „Camera șarpelui”.

Dar să vedem de ce se numește așa. În restaurant domnește atmosfera tradițională a micilor localuri japoneze. Pe mese sînt sticle cu etichete pe care se poate citi: „MAM”. Dar dacă vrei să afli ce înseamnă aceste inițiale și te adresezi barmanului, răspunsul întrece orice așteptări: „mam” este o prescurtare de la cuvîntul „mamuși”, care s-ar putea traduce cu aproximație: „rachiul de șarpe”. Un nume care, trebuie să recunoaștem, nu te prea imbie la băut.

Nu-i lipsit de interes, însă, să urmărim și drumul străbătut de șerpi înainte de a se transforma în băutură. Tot procesul de fabricație se desfășoară între zidurile restaurantului. Într-o cameră din spate, care seamănă mai mult cu un laborator farmaceutic, sînt frumos rînduite, pe stelaje și standuri mobile, sticle, cutii și sticle mari cu ingrediente. Doi tineri sortează șerpii, pe care-i apucă cu niște clești de aproape un metru, în niște cutii speciale. De altfel, în mai multe țări din Extremul Orient și din sud-estul Asiei se prepară din șerpi tot felul de bucate, între care o supă foarte prețuită de gurmanzi. Ea este atât de căutată, încît Hong Kong-ul importă lunar circa 60000 de șerpi.

Dar să ne întoarcem la reptilele noastre. Mai întîi ele sînt macerate într-o soluție de alcool cu adăus de diverse ierburi aromate, miere și tot felul de esențe (numele lor și proporțiile constituie un secret profesional). Cînd rachiul de șarpe atinge concentrația necesară este turnat în cazane, unde „se maturizează” căpătînd un buchet specific.

În medicină, se știe, veninul de șarpe a fost dintotdeauna socotit un medicament. Dar în Japonia există convingerea că și rachiul de șarpe este foarte propice pentru organismul uman întîrziînd îmbătrînirea. Căci nu întîmplător, se spune, șerpii trăiesc mult și în ficcare an întineresc, schimbîndu-și pielea. Dacă, bineînțeles, nu ajung pe masa noastră sub formă de supă sau „mamuși”...

M. Klimova

— Aveți ceva de vîmuit ?

V. Molceanov

Nomazii Saharei

Acum 50 de ani, orașul Louga din Senegal era socotit încă centrul culturilor de arahide. Acum, însă, orașul se ofilește sub suflul torid al nisipurilor; iar centrul producției de arahide s-a deplasat spre sud în orașul Kaolack.

Viața multor țări africane e legată într-o măsură mai mare sau mai mică de întinsul deșert: Libia, Mali, Nigerul, Ciadul, Marocul, Mauritania, Egiptul, Sahara Spaniolă, Sudanul, Tunisia și, mai cu seamă Algeria își împart teritoriul lui. Un algerian din zece locuiește în deșert.

Pînă nu de mult se putea spune că Sahara era uitată de Dumnezeu și de oameni. Spațiile-i infinite erau foarte rar străbătute de caravane de nomazi care transportau curmale și sare și-și făceau plinul de apă în puținele oaze. Uneori, sarea și apa erau mai de preț decît aurul, căci lipsa de apă însemna moarte sigură. În 1805, de pildă, o imensă caravană alcătuită din 2000 de oameni și 1800 de cămile a pierit de sete între Timbuktu și Taoudenni.

Nimeni nu cunoștea și nici măcar nu bănuia existența imenselor bogății naturale ale deșertului. Încît, în 1927, cînd un geolog francez a afirmat, după ce s-a întors dintr-o călătorie în Sahara, că nisipurile ei adăpostesc o mare de petrol, colegii săi au proclamat ironic că în Sahara există petrol așa cum în Atlantic există păduri. În felul acesta deșertul continua să fie un fel de casă de bani a cărei cheie nu fusese găsită încă și care, de altfel, și era căutată sporadic, fără tragere de inimă.

globul
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

de pe glob este regiunea Tanezrouft. Băstinașii o numesc pe bună dreptate „pămîntul arșiței și al setei”. În această zonă dezolantă, unde o temperatură de 50 de grade nu este un eveniment ieșit din comun, nu crește nici un fir de iarbă și nu trăiește nici o insectă. Nimic în afară de un pămînt calcinat. Nisipurile se încinge pînă la 70°, încît nu poate fi străbătut cu piciorul gol. Dar, ciudat, acest furnal cunoaște răcoarea nopții și uneori, în pragul dimineții, chiar gerul. Diferențele de temperatură dintre zi și noapte ajung pînă la 40 de grade.

Și un alt contrast: uneori, asupra deșertului se abat ploii torențiale care, în cîteva ore, transformă albiile secete ale riurilor în torente impetuoase care antrenază cu ele nisipurile și pietrele. În astfel de împrejurări, deși lucrul pare paradoxal pentru Sahara, oamenii se pot ușor îneca dacă se află în calea unui asemenea torent. Ploile torențiale împiedică polenizarea florilor de palmier, surpă pămîntul și duc cu ele semințele. Încît, cu toate că în deșert apa este simbolul vieții, aceste averse nu bucură pe nimeni.

Cele două milioane de locuitori ai deșertului mai au, însă, de înfruntat și o altă calamitate: vîntul uscat harmattan. Cînd se dezlănțuie furtunile de nisip, viteza vîntului crește vertiginos, soarele capătă o sinistru nuanță roșiatică, orizontul e acoperit de un zid de nisip, copacii crapă de secetă, iar pînca se preschimbă în piatră. Călătorii surprinși de harmattan se adăpostesc numaidecît în corturi, întrucît altminteri riscă să fie îngropați de nisip. În 1947, o furtună de nisip izbucnită în oaza El-Oued a ucis mii de capre și oi.

Și totuși ar fi greșit să ne imaginăm că deșertul rezervă omului numai neplăceri. Uscăciunea din Sahara își are și părțile ei bune. Clima sahariană este cunoscută ca sănătoasă și tonifiantă pentru organism. Aerul conține foarte puține bacterii, întrucît ele sînt distruse de soare. Europeanii care vin în Sahara se simt, în primele luni, plini de vigoare și sănătate. Apoi vine, însă, un moment cînd se simt oboșiți, slăbiți din punct de vedere fizic și intelectual și, în cele din urmă, total epuizați. În nici o altă regiune din lume omul nu încearcă atât de acut sentimentul de singurătate ca în Sahara.

Există multe proiecte de schimbare a climei Saharei și de transformare a deșertului în oaze înfloritoare. Unele propun construirea unui gigantic baraj pe cursul inferior al Congoului spre a da naștere, astfel, unui imens lac artificial ale cărui ape să fie canalizate prin Sahara către Mediterana; altele prevăd crearea unui canal care să pornească din Mediterana și să înainteze pînă în

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR pe perioada 3—6 mai 1972

Miercuri 3 mai, ora 19: Ciclul I „Cincinal 1971—1975 — repere, proporții, semnificații” în dezbatere. „Dezvoltarea intensivă a forțelor de producție. Va vorbi prof. univ. dr. Constantin Manolescu, prorector al Academiei de studii economice. „Indicatorii sociali ai creșterii economice”. Va vorbi prof. univ. dr. Vladimir Trebici. „Creșterea competitivității produselor românești pe piețele externe”. Va vorbi conf. univ. dr. Alexandru Puiu. Urmează filmul documentar „România inedită” și un film artistic.

Joi 4 mai, ora 19: Ciclul I „Univers științific sovietic”. Conferința I „Psihologia, progresul tehnic și problemele conducerii”. Va vorbi dr. Voicu Constantin, șef de sector la Institutul de psihologie al Academiei de științe sociale și politice. Urmează filmul documentar „Taina se dezleagă” și un film artistic.

Vineri 5 mai, ora 19: Ciclul I „Conștiința și etica civilizației socialiste”. În dezbatere: „Conștiința socială și acțiunea socială”. Va vorbi prof. univ. Tudor Bugnariu, membru al Academiei de științe sociale și politice. „Caracterul militant al conștiinței socialiste”. Va vorbi Marin Badea, cercetător științific la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. „Conștiința — dimensiune definitorie a omului ca ființă socială”. Va vorbi dr. Constantin Botez, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice. Urmează filmul documentar „Necunoscuți” și un film artistic.

Sâmbătă 6 mai, ora 19: Festival literar artistic. „Sub steagul tău, Partid, pășim spre viitor”. Cuvânt introductiv: Nicolae Tăutu, scriitor. Iși dau concursul actorii: Cella Dima, Ileana Predescu, Marga Anghelescu, Fory Etterle, Nicole Brancomir, Titus Lapteș, artiști emeriți. Urmează un program artistic.

Manifestările au loc la Grădina de vară a Casei prieteniei româno-sovietice din str. Batiștei nr. 14. În caz de timp nefavorabil manifestările se amână.

Cea mai lungă expediție călare

(Urmare din pag. 4-a)

se imbulzeau pe șosele: La Washington, Tschiffely a hotărât să descende definitiv și să străbată cu trenul ultima parte a călătoriei, pînă la New York.

În metropola de pe coasta Atlanticului, curajosul profesor de liceu a fost sărbătorit de o imensă mulțime de admiratori. Festiva primire era bine meritată: călătoria pe care am relatat-o atât de succint durase nu mai puțin de doi ani și jumătate, iar Tschiffely stabilise un record mondial absolut: cea mai lungă expediție călare din istoria omenirii — peste 16.000 km, străbătuți în cea mai mare parte de unul singur și trecind prin câteva din cele mai puțin primitoare regiuni ale globului.

Cei trei prieteni s-au înapoiat în Argentina la bordul unui pachebot. La Buenos Aires au fost așteptați de peste 100.000 de entuziaști, care l-au purtat pe brațe pe eroul neobișnuitului raid.

Cînd lunga serie de festivități a luat sfîrșit, Tschiffely s-a despărțit de cele două credincioase animale care-l însoțiseră pînă în capitala Statelor Unite. Mancha și Gato s-au întors la herghelia lor, unde au fost primiți cu toată cinstea cuvenită. Declarați „pensionari de onoare”, ei și-au petrecut restul vieții pascînd în voie iarba fragedă și suculentă a pampasurilor.

Tschiffely a rămas și mai departe un mare iubitor al cailor, dar nu și-a mai propus să realizeze vreo performanță equestă. După ce a publicat o relatare a călătoriei sale, s-a dedicat în

întregime scrisul, devenind un autor de renume în America Latină.

Cînd a murit, în 1954, avea 59 de ani. La înmormîntare, garda de onoare a fost alcătuită din 250 de gauchos, în costume de ceremonie. Argentina îl adoptase definitiv pe temerarul călăreț venit din țara Alpilor.

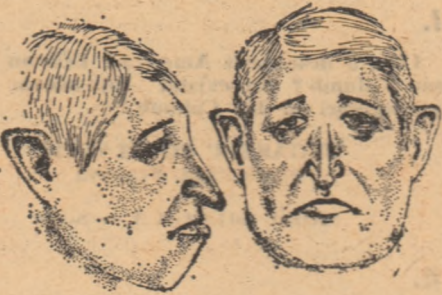
Portretul oral

RĂSPUNSURI

Problema I

Bărbat în vîrstă de 26—30 de ani, tip caucazian. Păr des, pieptănat spre spate. Inserția părului pe frunte ascuțită, în formă de M. Fața ovală, profilul ușor bombat sus în partea din spate. Fruntea de înălțime și lățime mijlocie, ușor oblică. Nasul coroiat, cu virful ușor lăsat în jos. Sprîncenele lungi și drepte, dese și arcuite în jos. Ochii migdalați, potrivit de mari. Gura mică, cu colțurile ridicate. Buzele groase. Bărbia ovală îngustă. Urechile ovale, ușor depărtate de cap.

Problema II

Asigurarea mixtă de viață

este cea mai populară dintre formele de asigurări de persoane practicate în țara noastră. Preferința pentru această asigurare se datorește unor certe avantaje.

Pe calea asigurării mixte de viață, oamenii manifestă simțul de prevedere pentru cazurile cînd în viața lor ar surveni evenimente neprevăzute și nedorite și, în același timp, realizează economisirea planificată a unei sume de bani pe care singuri și-o stabilesc.

Asigurarea se încheie pe termene variate: 5, 7, 10, 12, 15 sau 20 de ani și pentru orice sumă, începînd de la 1.000 lei, la alegerea fiecăruia.

Plata sumei asigurate se face în orice caz, așa încît costul asigurării nu rămîne nerecuperat de către asigurat. Astfel plata se face:

— fie la expirarea asigurării;

— fie la amortizarea asigurării în timpul duratei acesteia, cu ocazia tragerilor lunare;

— fie în caz de invaliditate permanentă ca urmare a unui accident (plata în total sau în parte a sumei asigurate, după cum invaliditatea permanentă este totală sau parțială);

— fie în caz de deces al asiguratului (în acest caz, suma asigurată se plătește beneficiarului asigurării, stabilit de asigurat cu ocazia încheierii poliței de asigurare).

Asigurarea se poate încheia la responsabilii cu asigurările din întreprinderi și instituții, la agenții și inspectorii de asigurare sau direct, la orice unitate teritorială a Administrației Asigurărilor de Stat.

Nu uitați: asigurarea este o măsură utilă de prevedere necesară oricui.

ÎNCHEIAȚI ASIGURĂRI MIXTE DE VIAȚĂ!

Pentru încheierea asigurării, vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din întreprinderi, organizații economice și instituții, agenților și inspectorilor de asigurare sau — direct — oricărei unități teritoriale ADAS. —

ÎNTEPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ Nr. 1

BRĂILA

Piața Hristo Botev, Bloc A2, Telefon 12990

Produce și livrează fără repartiție pe bază de comandă următoarele produse:

- Roabe metalice cu roată cauciucată.
- Rezervoare metalice de la 500 l la 50 000 l:
— cilindrice orizontale
— cilindrice verticale
— paralelipipedice.
- Paturi metalice tip internat — se pot suprapune
- Dulapuri metalice pentru haine, acte și scule.
- Mașini de gătit tip 12 A.
- Mașini de gătit tip 14 L.
- Burlane negre.
- Coturj drepte.
- Cuptoare țărănești.
- Jghiaburi, burlane și coturj zincate.
- Transperante din fire cord.

GALLUS

VOPSEȘTE ȚESĂTURI
DIN MĂTASE, BUMBAC,
LÎNĂ, ROCHII,
HAINE,
BLUZE

1 NEGRU

15 VIOLET

6 VERDE OLIV

18 GRI TOP

3 BLEU VERT

23 CARMIN

ȘI ÎN
ORICE
ALTE CULORI
ȘI NUANȚE

Respectați
modul de întrebuintare
indicat pe fiecare plic
„GALLUS”

● Consultați tabelele de culori „GALLUS” ●

I.I.S.

„11 IUNIE”
GALATI

Cal. Prutului nr. 50 A.
Telex: 240015
Telet. 13590

Produce și livrează fără repartiție următoarele produse: găleți zincate, paturi metalice pentru copii, paturi tip spital, internat etc., simplărie metalică (uși, ferestre) casmale, lopeți, greble. Cutii pentru lacuri și vopsele, cutii cremă etc.

Motive de primăvară

Costumul cu pantaloni pentru femei a fost un fel de „nou val” al modei. Acceptat mai greu, el a ajuns azi un clasic al garderobei. Ca Truffaut în cinematografia franceză, a pătruns întâi timid în ținuta sportivo-turistică, apoi în cea elegantă și în cele din urmă s-a generalizat. Când spunem acum: „În primăvara aceasta îmi cos un costum”, nu se mai înțelege de la sine că e vorba de tradiționalul costum țărănesc. În schimb dacă spunem: „Îmi tricotez un costum”, se înțelege de la sine că e vorba de pantaloni și jachetă sau vestă.

Fiindcă sintem la pantaloni, putem dezminți ca pe o alarmă falsă zvonul că nu se vor mai purta pantaloni evazați. O mare casă de modă italiană are în colecția acestei primăveri un model de

Toaleta de seară în variantă nouă.

pantaloni atât de largi încât concurează fustele cloș. Dacă nu se vor găsi probabil prea multe amatoare pentru o asemenea extravagantă, potrivită pentru cine știe ce ocazii, dar nepotrivită cu viața noastră cea de toate zilele, femeile pot reține totuși de aici că nu sînt obligate să se mărginească exclusiv la linia dreaptă a pantalonului. Cele care sînt avantajate de croiala evazată, să nu o abandoneze. Iar cine se simte, și mai ales arată bine în pantalonii foarte strinși, să-i poarte sănătoasă.

Dar să nu fim ingrate față de costumul cu adevărat clasic, talorul nostru semi-secular. Măcar câteva cuvinte și despre noutățile care îl privesc.

Primăvara aceasta l-a adus feminitate, moliciune a formelor. Lungimea jachetei începe din talie și coboară treptat, ajungînd să acopere complet șoldurile, în funcție de lungimea fustei și de silueta.

În ce privește fustele, nota tinerească ce le caracterizează în această primăvară, se realizează prin pliseuri, cute mici sau ample, croială cloș, prin fermoare, nasturi, cordoane etc.

SPORT ȘI NU NUMAI

Sambo

Sună aproape ca samba, dar nu este dans. Numele de Sambo (prescurtare de la cuvintele rusești SAMOzașca Bez Orajia — autoapărare fără armă) ține de sfera procedeelelor Judo, Karate, ș.a. care permit Davizilor să-i înfrunte cu succes pe Goliați. Este un sistem sovietic încheșat pe baza experienței luptelor sportive ale multor popoare de pe teritoriul U.R.S.S. Începînd să capete răspundere în 1930, Sambo a fost recunoscut oficial în 1966 de Federația internațională de lupte.

Un mare merit în crearea sistemului a avut profesorul A. Harlampiev, care ne descrie mai jos câteva din procedeele principale.

1. Să presupunem că adversarul ne-a prins de încheietura mîinii drepte pe dinafară, cu mina stîngă. Cum procedăm ca să ne eliberăm? Îndoim puțin brațul respectiv din cot și îl răsucim spre noi-la stînga-sus, apoi la dreapta-sus, în așa fel încît ad-

1 2

versarul să înceapă să slăbească strînsoarea. Continuînd mișcarea, apăsăm în același timp cu degetul mare al mîinii stîngi pe dosul palmei, la baza degetului mic al adversarului. Eliberîndu-ne complet mina dreaptă, apăsăm și cu degetul ei mare la baza inelarului celuilalt. Ambii noștri policari trebuie să fie alături (desenul 1). Ținînd umărul și antebrațul adversarului sub un unghi de 90 de grade, îi răsucim mina spre dreapta și spre stînga, îndreptîndu-i palma în jos. Cu această mișcare executată energic îl putem doborî și la pămînt.

2. Adversarul ne-a prins de încheietura mîinii drepte pe dinafară, în așa fel încît degetul lui mic rămîne mai jos decît celelalte. Răsucim brațul la stînga-jos, apoi la dreapta-sus, urmărind ca mișcarea încheieturii să apese pe policarul celuilalt. În clipa în care adversarul începe să slăbească strînsoarea, apucăm cu mina stîngă, de jos, încheietura lui, ne schimbăm repede poziția spre dreapta și eliberîndu-ne mina dreaptă, prindem la subțioară brațul stîng al adversarului (desenul 2). Stringem tare brațul la subțioară, mișcîndu-i în același timp palma în sus și în jos. Cu această manevră urmărîm să îndoim din cot, pe care l-am apucat cu mina dreaptă, brațul adversarului.

3. Adversarul ne-a apucat de gît, din față, cu ambele mîini. Cu palma stîngă prindem de jos încheietura mîinii lui drepte, iar cu dreapta apucăm de sus

3 4

palma lui dreaptă, astfel încît să apăsăm cu virful policarului la baza policarului său, iar cu celelalte patru degete să-i ținem dosul palmei. Răsucim energic brațul adversarului și îl prindem la subțioara stîngă. În această po-

ziție putem să-i îndoim brațul din cot (desenul 3).

4. Adversarul vrea să ne lovească cu pumnul drept (în care poate avea și un obiect contondent) în obraz. Facem un pas în față cu piciorul stîng și îi barăm mișcarea cu brațul stîng. Desfăcînd palma stîngă în afară, apucăm cu degetele antebrațul adversarului. Îl răsucim energic, îl tragem în jos și îi prindem încheietura cu palma dreaptă. Apoi smucim brațul pentru a-l sili pe adversar să se echilibreze aducînd piciorul drept în față. Continuăm să tragem de încheietură, astfel încît el să fie nevoit să-și mute toată greutatea corpului pe piciorul drept. Cu stînga apucăm de sus, înspre umăr, brațul adversarului și îl immobilizăm la subțioară. Aducem piciorul stîng lîngă piciorul drept al adversarului și răsucindu-l energic încheietura mîinii, îi îndoim brațul din cot (desenul 4).

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dvs., mai ales dacă ea este de interes general.

Celebrități și anonimi

I. Mai există triburi de oameni sălbatici — oameni primitivi?

COTIRLĂ IOAN
Sighetul Marmației
Maramureș

R. Da, există. În Amazonia columbiană, de pildă, există un trib de indieni primitivi care, după cum o atestă topografele lor de piatră, trăiesc încă în paleolitic.

Pînă la noi descoperiri, se crede că acest trib s-ar afla pe cea mai coborîtă treaptă de dezvoltare dintre toate populațiile primitive de pe glob.

I. Cine a descoperit America? Erikson sau Columb? Au existat într-adevăr predecesori ai lui Columb?

FUGARELU CONSTANTIN
Sinaia, jud. Prahova

MOISE GIURGICA — Sibiu

R. În urma descoperirilor arheologice făcute în ultimii ani în America de Nord, s-a conturat posibilitatea formulării unor ipoteze, verosimile, care pre-

dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
alog dialog dialog dialo
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog di
og dialog dialog dialog diai

supun că vikingii trebuie considerați adevărații descoperitori ai continentului american; expediția sau expedițiile lor pot fi, se pare, datate cu 500 de ani înainte expediției lui Columb (1492). În dorința de a găsi noi pămînturi către apus, vikingii organizau adesea expediții pe mare; în jurul anului 1000 căutările echipajului condus de Leif Erikson au fost încununete de succes. El a descoperit Terra Nova.

Vă puteți documenta mai pe larg asupra acestui subiect, citind lucrarea lui D. Todericiu „Spre America înainte de Columb” (1966) și „Veac nou” (nr. 9 și 10/1972).

I. Ce activitate a avut Mahatma Gandhi pe tărîm politic, în ce an s-a născut și cum și-a exercitat această activitate?

POPA VALERIU
Victoria, jud. Brașov

R. Mohandas Karamchand Gandhi s-a născut în 1869, la Portbandar. Personalitate multilaterală, Gandhi a desfășurat o intensă activitate pe tărîm filozofic și politic. Sincer iubitor de țară și popor, el a militat pentru libertatea Indiei și a fost un conducător de seamă al mișcării indiene de eliberare națională, lansînd la începutul secolului XX programul așa-zisei „rezistențe pasive” care excludea violența revoluționară.

Pentru activitatea sa politică îndreptată împotriva dominației coloniale, Gandhi a fost de nenumărate ori arestat și internat, iar în anul 1948 asasinat de către un membru al organizației armate a partidului reacționar Hindu Mahasabha.

Poporul indian, care îi păstrează o amintire neștearsă, l-a iubit și stimat mult, supranumindu-l și Mahatma (suflet mare).

CORESPONDENȚĂ SENTIMENTALĂ

Cititorii între ei

„Mă numesc Mihai L. Borcănescu, sînt în vîrstă de 20 de ani, locuiesc în Calea Moșilor nr. 332, ap. 1, parter, sector III, oficiul poștal 39, București și aș dori să corespundez cu tine din întreaga țară, pe teme de psihologie, morală, filozofie și... dragoste (de ce nu?). (Sigur, de ce nu? Cînd, dacă nu la această vîrstă, vrei să vorbești despre dragoste?) „Deși nu țin neapărat la acest lucru aș prefera — pe cît este posibil — să corespundez în limba germană.”

Vă urăm să primiți cît mai multe scrisori (în nemțește sau în românește) și vă mulțumim pentru aprecierile făcute la adresa revistei noastre. Bineînțeles, rugămîntea dvs. va fi satisfăcută la rubrica „Întrebări și răspunsuri”.

„Vă rog să-mi publicați numele în revistă, pentru cine ar dori să corespundez cu mine în probleme sociale, de psihologie, literatură, pentru schimb de ilustrații Armand Vasiliu, str. Fund. Grigoraș nr. 3, Iași. Sper că din mulțimea de cititori se va găsi cineva pe care să-l intereseze problemele care mă interesează și pe mine.”

Sintem convingși că „se va găsi cineva” și acel cineva n-ar avea decît de cîștigat: scrisoarea pe care ne-ați trimis-o vă recomandăm ca pe un corespondent foarte agreabil. Vă dorim un interesant schimb de opinii pe temele enunțate și ne dorim să rămîneți același prieten entuziast — cum spuneți — al revistei noastre.

— Doriți șampon?